2 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1995. ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ # 18 (772)

Ազգ

. Azg
armenian daily

ՌԴ դատախազությունը քրեական գործ է հարուցել Դուդաեւի դեմ

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՌԻԱ-ՆՈՎՈՍՏԻ: Ռուսաստանի Դաշնության գլխավոր դատախազության հաղորդման համաձայն, գլխավոր դատախազին առընթեր հատկապես կարեւոր գործերի ավագ քննիչը, քննելով Չեչնիայի Հանրապետության տարածքում զինված կազմավորումների ստեղծման, ահաբեկչության եւ օրինականության մյուս խախտումների փաստերին առնչվող քրեական գործի նյութերը, այսօր որոշել է որպես մեղադրյալի պատասխանատվության կանչել Ջոհար Դուդաեւին: Ինչպես նշվում է որոշման մեջ, «քրեական գործով հավաքված են բավականաչափ ապացույցներ, որոնք հիմք են տալիս Ջոհար Դուդաեւին մեղադրել այն բանում, որ նա կանխամտածված գործողություններ է կատարել Չեչնիա Ինգուշական Հանրապետությունում իշխանությունը զավթելու, իշխանության սահմանադրական մարմինների գործունեությանը խոչընդոտելու, ահաբեկչական քայլերի, հանրապետության տարածքում ազգային, սոցիալական, կրոնական թշնամանքի ու երկպառակության հրապարակային կոչերի տարածման նպատակով»: Այսօր նաեւ վճիռ է կայացվել Ջոհար Դուդաեւին կալանքի առնելու մասին: Հայտարարված է որոնում:

ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԼՂՀ բանակի գործողությունները ձեռնարկվել են ՄԱԿ-ի կանոնադրության համապատասխան

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

Սեփ. թղթակից, Ստեփանակերտ

Ղարաբաղյան բանակի հակահարձակողական բոլոր գործողությունները, որոնց ընթացքում ոչնչացվել են ադրբեջանական սահմանամերձ շրջանների կրակակետերը, ձեռնարկվել են միջազգային նորմերին խիստ համապատասխան: Այս մասին «Ազգի» թղթակցին ասաց ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբի պատասխանատու աշխատակից Ռուդոլֆ Մարտիրոսյանը: Միավորված ազգերի կազմակերպության կանոնադրության 51-րդ հոդվածի համաձայն, այն պետությունը, որը զինված ագրեսիայի է ենթարկվում այլ պետության կողմից եւ ինքնուրույն պաշտպանում է սեփական սահմանները, իրավունք ունի մարտական գործողությունները տեղափոխել հակառակորդի տարածք՝ հարձակումը կանխելու կամ խափանելու նպատակով: Ըստ Ռուդոլֆ Մարտիրոսյանի, տվյալ դեպքում խոսքը գնում է ոչ միայն ճանաչված, այլեւ չճանաչված երկրների մասին, քանի որ նույն՝ ՄԱԿ-ի կանոնադրության համաձայն, յուրաքանչյուր պետության միջազգային իրավաենթակայությունը գոյանում է նրա ստեղծման առաջին իսկ օրից եւ անկախ այն հանգամանքից, թե նա ճանաչված է մյուս պետությունների կողմից, թե ոչ:

Պաշտպանության բանակի պատասխանատու աշխատակցի կարծիքով, ադրբեջանա-ղարաբաղյան հակամարտության մեջ մարտնչում են 2 առանձին պետություն, քանի որ Ադրբեջանի զինված ագրեսիան բացահայտորեն պետական բնույթ է կրում: Այդ մասին են վկայում. 1) Ադրբեջանի տարածքում համընդհանուր զինակոչը, 2) Լեռնային Ղարաբաղի տարածքում զոհված կամ վիրավորված ադրբեջանական զինյալների ընտանիքների սոցիալական ապահովումը, 3) ԼՂՀ ներխուժման մասնակիցներին տրվող պետական շքանշանները, օրինակ՝ «Ազգային հերոսի» կոչում չի տրվում նրանց, ովքեր կռվում են սեփական քաղաքացիների դեմ եւ այլն:

Այս եւ մյուս փաստերը վկայում են այն մասին, որ ԼՂՀ զինված ուժերի գործողությունները չեն հակասում միջազգային իրավունքի պահանջներին, քանի որ իրականացված են բացառապես ինքնապաշտպանության նպատակով, վերջում նշեց Ռուդոլֆ Մարտիրոսյանը:

Կրասնոսելսկ. Գնդակոծություններ Վահան գյուղի դիրքերի վրա

Հունվարի 31-ին ադրբեջանական զինված կազմավորումները գնդակոծության են ենթարկել հայ-ադրբեջանական սահմանագծի հյուսիսարեւելյան հատվածը: ՀՀ պաշտպանության նախարարության զանգվածային լրատվության միջոցների հետ կապի եւ զորային լրատվության բաժնից «Նոյյան տապան» գործակալությանը հայտնեցին, որ ողջ օրվա ընթացքում եւ փետրվարի 1-ի առավոտյան ժամը 05:15-ից մինչեւ 06:30-ը հրազենային տարատեսակ զենքերով գնդակոծվել են ՀՀ Կրասնոսելսկի շրջանի Վահան գյուղի պաշտպանական դիրքերը: Կան տուժածներ: Հայաստանի սահմանապահները պատասխան գործողությունների չեն դիմել:

ՆՏ

ԴԱՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾ

Կծիկը բացվելու փոխարեն խճճվում է

Դարչյալ խառանցում Գրողների միությունում

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Հայաստանի գրողների եւ Հայ գրողների միությունների «բախման» հերթական դեմքը գրանցվեց երեկ դատարանում: Արաբկիրի ժողդատարանի կասարումներն եւ նույն շրջանի ՆԳ բաժնի աշխատակիցները ժամանել էին Երեւանի գրողների տան վերջնականապես ի կատար ածելու ՀՀ Դատախազի 1991 թ. որոշումը, ըստ որի Հայաստանի գրողների միության սեփականությունը հանդիսացող գրողների տան Բաղրամյան 3 շենքից 137,7 քմ տարածություն է հատկացվել Հայ գրողների միությանը: Հունվարի 22-ին համապատասխան մարմինները կնքել էին հատկացված 6 սենյակների դռները եւ փոխել փականները, այդ թվում նաեւ հանգուցյալ Սամվել Ծաղրությանի անվան սենյակը: Գործողությունների երեկվա ընթացքը կարելի է բնորոշել որպես տվյալ տարածքից Հայաստանի գրողների միության վտարման (նրանց պատկանող գույքով հանդերձ) եւ այն Հայ գրողներին հանձնման բավականին աղմուկոտ փուլ: Ըստ ականատեսների, ոստիկանության ներկայացուցիչների, դատարանի եւ նույն շրջանի գրողների միության ղեկավարների կողմից աշխատանքները ընթացել են Հայաստանի գրողների միության ռեֆերենտ Սողիկ Մարտիրոսյանին, որը բողոքում էր սենյակների գույքը դուրս հանելու դեմ: Մայրի ոստիկաններով ոստիկանը, որի անունը չհայտնվեց, եւ որին ներկաները ճանաչեցին որպես Արաբկիրի ՆԳ բաժնի պետի տեղակալի, կանգնեց հետ լեզվակոխի բռնելով հետո կարճ հայտարարեց «այս ձեւով բարոնականի դեմ կարող միջոցների դիմել» եւ հեռացավ: Ըստ ականատեսների ոստիկանության ցույց տվեցին Հայաստանի գրողների միության գլխավոր հաշվապահ Կենդրյանին (որը նույնպես իրավաբան), որը փոխ ինչ-որ ձեւ զգալով հետո պատասխանեց թղթակիցների հարցերին: «Չորս տարի շարունակ, ինչ Հայ գրողների միությունն զբաղեց ինչ էր դեռեւս միայն 4 վիճելի սենյակները: Կառավարել եւ այլ վճռորոշներ ամեն անգամ չի իրականացել. խոսք անգամ չի կարող լինել նրանց բազմաթիվ հասարակական գաղափարների, պետության առջեւ ֆինանսական հավաստիության մասին: Իսկ այն սենյակում, որը նաեւ կնքված էր, զբաղվում են մեր ամբողջ խաչելները, երկու տարի է այդ պատճառով չենք կարողանում աշխատավարձ վճարել մեր աշխատակիցներին, այլ ֆինանսական գործողություններ անել»:

Տես # էջ 2

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Ծերն անտառն են հատվում, իսկ հիմա դեռ խոր ձմեռ է

Համաձայնության հիմնական առայժմ զաղտնի են պահվում

ԱՐՍԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի պատվիրակությունը, որը գլխավորում էին համանախագահներ Վլադիմիր Կազիմիրովը եւ Անդերս Բյորները, Երեւան եւ Ստեփանակերտ կատարած այցելությունից հետո հունվարի 31-ի ուշ երեկոյան կրկին մեկնեց Բաքու հակամարտության գոտի կատարած այցելության արդյունքները ամփոփելու նպատակով: Դա էր պատճառը, որ նույն երեկոյան Երեւանում տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսի ընթացքում համանախագահները (Անդերս Բյորների կարծիքով, ավելի ճիշտ կլինի անվանել համամիջնորդներ) ձեռնպահ մնացին այցի արդյունքներն ամփոփելուց: Վլադիմիր Կազիմիրովը խիստ կարեւորեց հակամարտության կողմերի միջեւ պատակի երկկողմ բանակցությունների անհրաժեշտությունը, իսկ Անդերս Բյորները հույս հայտնեց, որ առաջիկայում մոսկովյան բանակցությունները կվերսկսվեն, եւ երբ դրանք շարունակվեն անհրաժեշտություն առաջանա, հաջորդ փուլը կարող է տեղի ունենալ Ստոկհոլմում:

Այն հարցին, թե արդյոք միջնորդները ավելի շատ չե՞ն զբաղվում միմյանց միջեւ հարաբերությունների ճշտմամբ՝ երկրորդ պլան մղելով բուն խաղաղարար առաքելությունը, պրն. Կազիմիրովը պատասխանեց հումորով, որում սակայն, լրջությունը շատ ավելի մեծ էր. «Մենք մեր հարաբերությունները արդեն պարզել ենք, մնում է հասնել հակամարտող կողմերին»: Ինչ վերաբերում է հակամարտության գոտում միջազգային խաղաղարար ուժերի տեղաբաշխմանը, ապա, ըստ պրն. Բյորների, առայժմ կոնկրետ խոսք չի գնում այդ ուժերի կազմի մասին, քանի որ ներկայումս կան միայն որոշ երկրների ոչ պաշտոնական համաձայնություններ այդ առթիվ: Իսկ ռուսական զինված ուժերի մասնակցությունն այդ խնդրին, ըստ դիվանագետի կարծիքով, հակամարտող կողմերի քննարկելիք խնդիրն է: Եւ ընդհանրապես, ակնհայտ է, որ խաղաղարար ուժերի տեղաբաշխման խնդիրը գործիք է, որը կարող է օգնել կարգավորել խնդիրը, երբ կողմերը ցանկանում են դա: Այդ է պատճառը, որ միջազգային խաղաղարար ուժերը կարող են սկսել «օրհնագիրն» միայն քաղաքական հիմնավոր համաձայնագրից հետո, ինչը քաղաքագետների խնդիրն է: Սակայն Վլադիմիր Կազիմիրովը շտապեց վերապահում կատարել. «ճիշտ է, երբ զինվորականները մեզանից առաջ ընկնեն, դա միայն կօգնի մեզ այն առումով, որ հակամարտող կողմերին կստիպի արագացնել քաղաքական համաձայնագրի ստորագրումը»: Սակայն հայտնի է, որ հակամարտող կողմերի նկատմամբ հարկադիր միջոցներ կարող են կիրառվել միայն ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի որոշմամբ: Ինչեւէ:

Տես # էջ 8

ՏԱՍՏԱՈՍ

Քրիստոֆերը պաշտպանում է Ռուսաստանի վստահելիությունը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 1 ՓԵՏՐՎԱՐ, WSJ: Միացյալ Նահանգների պետքարտուղար Ուորեն Քրիստոֆերը ժխտեց Կոնգրեսի հանրապետական խմբակցության այն առարկությունները, թե չեչենական պատերազմում Մոսկվայի գործողությունները ցույց են տալիս, որ Ռուսաստանը չի կարող վստահելի գործընկեր նկատվել «ՍՏԱՐՏ-2» միջուկային պայմանագրի կիրառման գործում: Հանրապետականները վերջերս հարցականի տակ էին դնում ներքին հարցերի կարգավորման գործում ուժի չդիմելու նախագահ Բորիս Ելցինի նախատեսված խոստման արժանավորությունը, այն առնչելով Միացյալ Նահանգներ-Ռուսաստան Դաշնության հարաբերությունների, մասնավորապես «ՍՏԱՐՏ-2» պայմանագիրը վավերացնելու հարցին, որն այժմ գտնվում է Կոնգրեսի սեղանին: Քրիստոֆերի միջամտությունից հետո որոշ հանրապետականներ համաձայնություն են հայտնել հաստատելու պայմանագիրը:

Ճապոնիա. Երկրաշարժի վնասը՝ 130 միլիարդ դոլլար

Ճապոնիայի հարավ-արեւմուտքի Կոբե եւ Օսակա պրեֆեկտուրաներում հունվարի 17-ին տեղի ունեցած ավերիչ երկրաշարժի ընդհանուր վնասը կազմում է շուրջ 130 միլիարդ դոլլար: Այս մասին, ինչպես հաղորդել է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, փետրվարի 1-ին հայտնել է Ճապոնիայի դաշնության տնտեսական կազմակերպությունների նախագահը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ԱՆՏՈՒԴԱՐՁ

ԱՄՆ-ը կհատկացնի եւս 100 հազար տ ցորեն եւ 20 հազար տ սոյա

Եվրամիությունը աստնչում է բեռների տեղափոխման պատասխանատվությունը

ՏԻԳՐԱՆ ԱՎԱՏՐՅԱՆ

1995 թվականի մարտի կեսից Հայաստանը կստանա ամերիկյան հերթական մարդասիրական օգնությունը՝ 100 հազար տոննա ցորեն եւ 20 հազար տոննա սոյա: Այս մասին երեկ հայտնեց դեսպանատար Գագիկ Շահբազյանը, նշելով, թե նույն օրը առավոտյան ԱՄՆ դեսպան Հարրի Գիլմորի հետ հանդիպման ժամանակ քննարկվել են այդ օգնության ստացման մանրամասները:

Պետնախարարը, որ նոր էր վերադարձել հունվարի 23-27-ը Բրյուսելում Եվրամիության շրջանակներում անցկացված խորհրդակցություններից, հաստատեց արդեն իսկ մեր բերքում հրապարակված այն լուրը, ըստ համաձայն Եվրամիությունից Հայաստանը կստանա 20 հազար տոննա ցորեն եւ 2000 տոննա կարագ: Այդ քանակը բույլ կտա, որպեսզի կտրոնով կարագի հրացոնը շարունակվի եւս 2 ամիս բնակչության մեկ շնչին 250 գրամ չափով:

Տես # էջ 2

«Ալֆա-Օմեգան» վճարում է պարտքերը

«Ալֆա-Օմեգա» ՍՊԸ փետրվարի 1-ից սկսել է իր ավանդատուների պարտքերի վերադարձման առաջին փուլը: Առաջին փուլում նախատեսված է վերադարձնել 200 պարտատերերի գումարները, որոնք զնել էին ընկերության պարտատոմսերը օգոստոսի 12-ից մինչեւ օգոստոսի 31-ը: Պարտքերի մարման երկրորդ փուլը կսկսվի մարտի 1-ից, սակայն ընկերության տնօրենը չկարողացավ պատասխանել, թե երկրորդ փուլում քանի ավանդատուների ավանդներ են վերադարձվելու, քանի որ, ըստ նրա, ավանդատուների ցուցակների մեծ մասը կորել էր, երբ պարտատերերը նոյեմբերի 16-ին ջարդել են գրասենյակի դուռը եւ ոչնչացրել ցուցակների մեծ մասը: Ընկերությունը եւս է զնում իր կողմից թողարկված պարտատոմսերը անվանական արժեքով առանց շահութաբաժնի վճարման: Հիշեցնենք, որ ընկերությունը դադարեցրել էր իր ավանդատուների շահութաբաժինների վճարումները նոյեմբերի 16-ից՝ ֆինանսական ծանր վիճակի պատճառով:

ՆՏ

ԱՊՀ հերթականը փետրվարի 10-ին

ԱԼՄԱԹԻ, 1 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԻՆՏԵՐՖԱՔՍ ՆՈՎՈՍՏԻ: Ղազախստանի մայրաքաղաք Ալմաթիում այս տարվա փետրվարի 10-ին տեղի կունենա ԱՊՀ անդամ երկրների ղեկավարների հերթական հանդիպումը: Հանդիպման ընթացքում նախատեսվում է քննարկել տարածաշրջանային սահմանում ստեղծված իրադրությունը, Համագործակցության երկրների կոլեկտիվ անվտանգության խորհրդին առնչվող մի շարք հարցեր, ինչպես նաեւ լրացնել անկախ պետությունների համագործակցության տարածքում խաղաղության եւ կայունության պահպանման դրույթը, որն այդ հանդիպման մասնակիցների քննարկմանն է ներկայացրել Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաեւը:

digitised by A.R.A.R.@

տեղական

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Ի վերջո կաշխատի՞ աղետի գոտու հանձնաժողովը

ՀՀ ԳԽ աղետի գոտու եւ բռնագաղթածների հանձնաժողովում տիրող իրավիճակը կրկին սրվել է: Մեր թերթում «Նոյյան տապանի» ստորագրությամբ տպագրված այն լուրը, ըստ որի հանձնաժողովի նախագահ Խաչիկ Ստամբոլցյանը իրենց աշխատանքները տապալելու մեջ մեղադրում է հանձնաժողովի երեք անդամների, ստացավ հակառակ կողմի գնահատականը: Հանձնաժողովի քարտուղար Միքայել Արամյանը (ՀՀՇ անդամ) նշեց, թե Խաչիկ Ստամբոլցյանը ճիշտ է այնքանով, որ նիստեր չեն կայացել քվորում չլինելու պատճառով: Բայց նրա ասելով, քիչ չեն նաեւ այն դեպքերը, երբ հենց հանձնաժողովի նախագահի բացակայության պատճառով նիստեր չեն կայացել: Խաչիկ Ստամբոլցյանը իր հերթին նշեց, թե ինքը երբեք չի բացակայել, բացառությամբ մի դեպքի, երբ մասնակցել է կառավարության նախագահության նիստին: Մնացած դեպքերում, նրա ասելով, ինքն ուղղակի տեղյակ չի եղել: Միքայել Արամյանի ասելով, որը որպես հանձնաժողովի քարտուղար պարտավոր է ապահովել պատգամավորների ներկայությունը, հիմնական դժվարություններից մեկն էլ այն է, որ յոթ հոգու փոխարեն առայժմ հանձնաժողովն ունի 5 անդամ. Խաչիկ Ստամբոլցյան (նախագահ, «Ազգային առաջադիմություն»), Վաչագան Ղարոյան (տեղակալ, ՀՀՇ), Միքայել Արամյան (քարտուղար, ՀՀՇ), Գագիկ Հովհաննիսյան (նախկին դաշնակցական), Տաճատ Սարգսյան (կոմունիստ): Քվորումը ապահովվում է միայն չորս ձայնի դեպքում: Ու քանի որ պատգամավորներից երկուսը՝ Գագիկ Հովհաննիսյանն ու Տաճատ Սարգսյանը բնակվում են Գյումրիում, Միքայել Արամյանի ասելով շատ հաճախ դժվար է լինում նրանց բերել Երեւան:

Մեր այն հարցին, թե քաղաքական տարաձայնությունները չե՞ն խոչընդոտում հանձնաժողովի աշխատանքը, Միքայել Արամյանը բացասական պատասխան տվեց, իսկ Վաչագան Ղարոյանը ավելացրեց, թե ընդհակառակը, հանձնաժողովի նախագահն է ցանկանում «շինծու» նիստեր գումարել եւ հանձնաժողովի անունից քաղաքական հայտարարություններ անել: Նրա ասելով, Խաչիկ Ստամբոլցյանը ցանկանում է աղետի գոտու մասին ծրագիրը ներկայացնել ԳԽ նախագահության եւ նստաշրջանի քննարկմանը, մինչդեռ եւ կառավարությունը, եւ ԳԽ նախագահությունը արդեն քննարկել եւ մերժել էին այդ ծրագիրը: Իսկ աղետի գոտու վերականգնման ծրագիրը կառավարությունը հաստատել է դեռեւս 1994 թ. հունվարի 7-ին:

Հիշեցնենք, որ ըստ Խաչիկ Ստամբոլցյանի առաջարկած ծրագրի, նախատեսվում է ստեղծել աղետի գոտու հատուկ բանկ եւ կառավարության կազմում այդ հարցերով զբաղվող պետնախարար: Վաչագան Ղարոյանի կարծիքով, դրա կարիքը չկա, որովհետեւ աղետի գոտին ֆինանսավորող միջազգային բանկերն իրենք էլ վերահսկում են, իսկ կառավարությունն իր կողմից այդ գոտում ունի ներկայացուցիչներ, որոնք համակարգում են այդ աշխատանքները: Վաչագան Ղարոյանն ընդունեց, որ ինքը չի մասնակցել հանձնաժողովի նիստերին, բայց միայն այն պատճառով, որ իրեն զգուշացվել է նիստերից կես ժամ առաջ եւ նախապես ծանոթ չի եղել նիստերի օրակարգին:

Գագիկ Հովհաննիսյանն ընդհանրապես հայտարարեց, թե աղետի գոտու հանձնաժողով վաղուց գոյություն չունի: Իսկ որ այսօր ժամը 11:00-ին կկայանա հանձնաժողովի նիստ, նա իմացավ մեզանից:

Հուսանք, որ այդ նիստն այսօր կկայանա, եւ հանձնաժողովը կքննարկի աղետի գոտու ծրագիրը եւ բյուջեում աղետի գոտու համար հատկացված միջոցների հարցը:

[illegible]

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

ԱՄՆ-ը կհատկացնի եւս 100 հազար տոննա ցորեն եւ 20 հազար տոննա սոյա

Սկիզբը էջ 1

Գագիկ Շահբազյանը հիշեցրեց, թե Եվրամիության կողմից որպես մարդասիրական օգնություն մեզ տրվել էր 31 մլն էկյուի ցորեն, ալյուր եւ զեյթունի ձեթ: Վրաստանի նավահանգիստներում տիրող իրավիճակի պատճառով զեյթունի ձեթը ուշացել եւ նոր է տեղ հասնում:

Բյուջեյում քննարկված երկրորդ հարցը վերաբերում էր Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության տարածքում գտնվող որոշակի քանակությամբ ջերմաքարշերի եւ վագոնների փոխադրմանը Ադրբեջանի տարածքից Վրաստան, որպեսզի ավելի արդյունավետ աշխատի վրացական երկաթգիծը: Այս հարցի վերաբերյալ Հայաստանը, Եվրամիությունը եւ Ադրբեջանը ստորագրել են եռակողմ համաձայնագիր: Դրա համաձայն, Հայաստանը 2 շոգեքարշ կտրամադրի, Ադրբեջանը կապահովի դրանց անվտանգ անցումը իր տարածքով եւ երեք կողմերն էլ պետք է կիրառեն բոլոր դիվանագիտական ջանքերը, որպեսզի շոգեքարշերն անցկացնեն հակամարտության տարածքով:

Փաստորեն, այդ ծրագրի իրականացման պատասխանատվությունն իր վրա է վերցնում Եվրամիությունը:

«Բարի կամք» կոչվող այդ համաձայնագրի իրականացումը հետագայում շարունակելու նպատակով այժմ Երեւանում են գտնվում Եվրամիության ներկայացուցիչները, որոնք մոտակա մի քանի ամիսների ընթացքում կշարունակեն բանակցությունները:

Երրորդ հարցը վերաբերում է առեւտրային բալանսին: Գագիկ Շահբազյանի ասելով, քանի որ Եվրամիության ծրագրերը չեն նախատեսում առեւտրական բալանսի դեֆիցիտի ծածկում եւ գումարների հատկացում, Հայաստանը օգտվել է Ուկրաինային տրված նման հնարավորությունից, եւ իր առաջարկներն է ներկայացրել:

Պետնախարարը նշեց, որ եթե բանակցությունները հաջող ընթանան եւ Եվրամիությունը ներկայացնի 50 մլն դոլարի օգնություն, այդքանով կպակասեցվի Հայաստանի առեւտրային բալանսի դեֆիցիտը: Փաստորեն, դրանով մենք կմարենք այս տարի Եվրամիության տրվելիք մեր վարկը:

Մարտին կսկսվի Հայաստան-Եվրամիություն բանակցությունների նոր փուլ, կապված «Գործընկերություն» մեծ համաձայնագրի ստորագրման հետ:

ՄԵԴԻԱ

«Ամերիկայի ձայնի» հեռարձակումները կշարունակվեն

Վերջին օրերին հայկական ռադիոյով հեռարձակվող «Ամերիկայի ձայնի» հաղորդումները երբեմն չեն լսվում: Այս հանգամանքը տարբեր ասեկոսեների առիթ տվեց: Լուրեր էին պտտվում, թե «Ամերիկայի ձայնն» էլ արժանացել է «Ազատություն» ռադիոկայանի ճակատագրին: ՀՀ հեռուստառադիոընկերության պետ Տիգրան Հակոբյանը հերքեց այդ լուրերը, նշելով, թե դրա պատճառը բացառապես տեխնիկական է:

Նա հայտնեց, թե մրցութային որոշ փոփոխությունների պատճառով հարկ է եղել ալեհավաքների դիրքը որոշակիորեն փոխել, որի մասին ժամանակին ԱՄՆ-ից տեղյակ չեն պահել վարչության ղեկավարությանը: Տիգրան Հակոբյանը հավաստիացրեց, թե «Ամերիկայի ձայնի» փակման մասին որեւէ խոսք չկա, նույնիսկ հետակնցվել են վճարումները եւ վերջերս ինքը խոսել է նաեւ ռադիոկայանի հայկական բաժնի տնօրեն Բաբկեն Վարդանյանի հետ: Նրա ասելով, շատ շուտով տեխնիկական դժվարությունները վերացնելուց հետո, երբեմն կրկին կլսենք «Ամերիկայի ձայնը»:

Ա. Հ.

ԴԱՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾ

Կծիկը բացվելու փոխարեն խճճվում է

Ղարշյալ իրարանցում Գրողների միությունում

Սկիզբը էջ 1

Վերոհիշյալ սենյակների թվում է եւ Հայաստանի գրողների միության գործերի կառավարչի սենյակը կազմակերպության կահույքով հանդերձ: Վերջերս, երբ մահացավ գրող Վազգեն Տալյանը, ՀԳՄ-ն «փակի տակ հայտնված» իր փաստաթղթերին եւ կնիքին հասու չլինելու հետեւանքով, հայտնվել էր բավական անհարմար դրության մեջ: Ի վերջո, հանգուցյալի դագաղի հարցը լուծեց Ներքին գործերի նախարարությունը: Այժմ նույն վիճակում է հայտնվել միությունը գրող Վիկտոր Բալայանի հուղարկավորությունից առաջ: Վիճելի սենյակներից է նաեւ արտասահմանյան բաժինը, որտեղ չհրկիզվող պահարանում պահված են միության անդամատոմսերը: Ի դեպ, «ընտրված» սենյակները բավական հաջող են եւ կարեւորը՝ արեւահայաց:

Հայաստանի գրողների միության նախագահ Ռազմիկ Դավոյանը հունվարի 31-ին հայտարարել է, որ ինքն այդ պաշտոնում նրա համար չի ընտրվել, որ ՀԳՄ օրինական սեփականությունն իր ձեռքով հանձնի ուրիշներին:

Հունվարի 30-ին ՀԳՄ-ն գումարել է վարչության ընդլայնված նիստ, որի ընթացքում ընտրված հատուկ պատվիրակությունը (Էդվարդ Ջրբաշյան, Բաղիշ Հովսեփյան, Անահիտ Սահինյան, Գառնիկ Անանյան, Վահան Վարդանյան, Աշոտ Խաչատրյան... 20 հոգի), ՀՀ պետարբիտրին հանդիպելուց հետո հունվարի 31-ին ընդունվել է նաեւ հանրապետության գլխավոր դատախազի օգնական Չըչյանի կողմից: Պատվիրակությունը նրանց ներկայացրել է պետարբիտրաժի 199[illegible] թ. որոշման առօրինի համար իրավական հիմքերից կազմված մի փաստաթուղթ, որում ներկայացված նկատառումների համաձայն, որոշումը համարվում է կասեցման ենթակա, առանց հսկողության կարգով բողոքարկման եւ վերացման: Պատվիրակությունը խնդրել է մինչեւ ներկայացված փաստաթղթին ծանոթանալը, ժամանակավորապես դադարեցնել տվյալ որոշման ի կատար ածելը: Փաստաթղթում մասնավորապես ասվում է, որ Բաղրամյան 3 շենքը, ըստ ՀՀ քաղ. օր. 102 հոդվածի, ՀԳՄ սեփականությունն է: Հասարակական կազմակերպությունները դադարում են իրենց կանոնադրություններում նշված հիմքերով սահմանված ՀՀ քաղ. օր. 39 հոդվածով: Մինչդեռ ՀԳՄ հասարակական կազմակերպությունն իր գործունեությունը դադարեցնելու մասին որեւէ որոշում չի կայացրել: Ընդ որում հայ գրողների միությունը ՀԳՄ-ի իրավահաջորդը չէ եւ օրենքով աշխատասենյակների պահանջի իրավունքը չունի (ՀՀ քաղ. օր. 37 հ.): Արբիտրի որոշումից անցել է շուրջ չորս տարի, ՀԳՄ-ից մյուս կազմակերպություն գնացած 30 գրողներ, որոնք հայցվոր էին արբիտրաժում, արդեն դիմումներով վերադարձել են ՀԳՄ: Փաստորեն, վերացվել է չորս տարի առաջ կայացած որոշման հայցվոր կողմը: Անցել է որոշման կատարման վաղեմությունը (ՀՀ քաղ. դատ. օր. 344 հ.): Որոշման «գաղտագողի», տեխմիջոցների գործադրմամբ կատարումը խախտել է ՀՀ քաղ. դատ. օր. 350 հոդվածը:

Մնում է ավելացնել, որ շտապ օգնության ու ոստիկանական մեքենաներն այնքան էլ հարմար «զարդարանք» չեն Երեւանի գրողների տան համար:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ուկրաինան հրաժարվում է օդանավեր ուղարկել Հայաստան

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Այս տարվա հունվարի 1-ից Ուկրաինան հրաժարվել է իր օդանավերը ուղարկել Հայաստան, դա բացատրելով անվտանգության նկատառումներով: Մինչդեռ Հայաստանում այդ մտավախությունները բոլորովին անհիմն են համարում: Ըստ Հայաստանի քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչության պետի տեղակալ Միխայիլ Ակրիտովի, Երեւանի «Զվարթնոց» օդանավակայանը ունի օդային հաղորդակցության անվտանգության միջազգային կազմակերպության (ԻԿԱՕ) 2-րդ կարգ, որը ԱՊՀ քաղաքներից շնորհվել է միայն վեց օդանավակայանների: Մոտ ժամանակներս նախատեսվում է հանդիպում հայ եւ ուկրաինացի փորձագետների ու մասնագետների միջեւ խնդիրը լուծելու համար:

Հայաստանը փակուղուց դեպի խաչմերուկ

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Սեւ ծովից մինչեւ Իրան միջազգային ավտոմայրուղին կարող է Հայաստանին տրանսպորտային փակուղուց վերածել բանուկ խաչմերուկի: Այս կարծիքին է ՀՀ տրանսպորտի եւ հաղորդակցության նախարար Հենրիկ Քոչինյանը: Նրա խոսքերով, Ֆրանսիայի կառավարությունը Եվրահամայնքի հետ համատեղ ուսումնասիրում է նման մայրուղու բացման հնարավորությունը, որով սեւծովյան նավահանգիստները Վրաստանի ու Հայաստանի տարածքներով կկապվեն հյուսիսային Իրանի հետ: Միաժամանակ նախարարը տեղեկացրել է, որ ներկայումս Համաշխարհային բանկի հետ բանակցություններ են տարվում Հայաստանին ավելի քան 30 միլիոն դոլարի վարկ հատկացնելու շուրջ: Այդ գումարը նախատեսվում է ներդնել Հայաստանի միջազգային նշանակության շուրջ 1400 կմ ընդհանուր երկարությամբ ավտոճանապարհների վերանորոգման աշխատանքում:

Ցավակցություն

«Ազգ» թերթի խմբագրությունը ցավակցում է իր աշխատակցուհի Գայանե Սահակյանին մորեղբոր Արտավազդ Հովհաննիսյանի վաղաժամ մահվան կապակցությամբ:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

«Լրաբերի» նենգամիտ գրիմները

Երեքշաբթի երեկոյան իր առաջին թողարկման ընթացքում «Լրաբեր» ծրագիրը, ավելի շուտ՝ նրա գլխավոր խմբագիր Արայիկ Մանուկյանը, հասարակ մի գրիմով փորձ արեց եւ հաջողեցա՛վ միանալու «Ազգ» օրաթերթի եւ ընդհանրապես ՀՌԱԿ-ի դեմ վերջերս սաստկացած «տեղեկատվական» արշավին: «Ազգ» օրաթերթի հեղինակությունը եւ ՀՌԱԿ-ի բարի համբավը մրոտելու պատվերային դիտավորությամբ, ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության նույն օրն անցկացրած ասուլիսի յուրահատուկ մեկնաբանությունից անմիջապես հետո, հեռուստադիտողների մեջ առնմանություններ ու զուգորդումներ առաջացնելու նենգամտությամբ, ծրագրի խմբագիրն անդրադարձավ նախորդ օրը, հունվարի 31-ին, «Նոյյան տապան» լրատվական գործակալության կողմից մեր թերթին տրամադրված եւ հրապարակված նյութին, որը վերաբերում էր 1994 թ. հուլիսին թմրանյութեր տեղափոխելու մեղադրանքով ձերբակալված եւ ԱԱՊՎ մեկուսարանից վերջերս ծանր հիվանդության պատճառով ազատ արձակված լիբանանյան քաղաքացի Նազարեթ Մակարյանին: «Հաշիշ չէր՝ հերոին էր» տիպի ուղղումներից հետո, Ա. Մանուկյանը, մեր թերթում, եւ մեզնից 3 օր առաջ մի այլ թերթում («Լրագիր», 28 հունվար) շատ ավելի մանրամասն ներկայացված նյութի ողջ պատասխանատվությունը բարդեց «Ազգի» վրա, անմիջապես հանգելու համար նախորոշված եզրակացությանը՝ «Ազգը» հովանավորում է թմրաբիզնեսմեններին, որպեսզի դրանից բխեցնի ամբողջ «հանցակազմը». «Ազգը» հովանավորում է... թմրաբիզնեսը (գուցեեւ զբաղվո՞ւմ է թմրաբիզնեսով): Ուրեմն... փակել թերթը, որ ոմանց համար դարձել է աչքի փուշ:

Անշուշտ, մենք չենք բացառել ու չենք բացառում, որ մեր թերթում նույնպես, ինչպես «Լրաբերի» լրատվություններում, սպրդեն մեր կողմից մինչեւ վերջ չստուգված տեղեկություններ, հատկապես, երբ հարցը վերաբերում է լրատվական գործակալությունների հայթայթածներին: Դրանց սրբագրման կամ ուղղման համար, ինչպես ընթերցողը կվկայի, մեր թերթը որեւէ բարդույթ չունի: Նույնը նաեւ այս պարագայում, մանավանդ որ Նազարեթ Մակարյանի մասին մեր տպած նյութի մեջ գործածել էինք «ըստ Մակարյանի, ինքն անմեղ է» կամ «իսկ հիվանդը անվերջ պնդում էր. «ես ոչինչ չգիտեմ, ես անմեղ եմ»» արտահայտությունները, դուռը բաց թողնելով ԱԱՊՎ-ի կամ դատախազության հնարավոր հակառակ կարծիքի առաջ, որն այդպես էլ չենք ստացել մինչեւ հիմա:

Սակայն, այս առթիվ, դժբախտաբար, չենք կարող որեւէ բարի բան ասել լրագրող Ա. Մանուկյանի հասցեին: Լրագրողի գլխավոր հատկանիշները պիտի լինեն պարկեշտությունը եւ ինքնուրույն դիմագիծը: Առաջինը, մենք տեսանք, նա չունի: Ինչ վերաբերում է երկրորդին, մենք հույս ունենք, որ նա ի վերջո ցույց կտա իր դեմքը, սեփական դիմագիծը: Այլապես՝ ստիպված պիտի լինենք լրագրական կյանքում նրան հիշելու որպես Մարիայի ուղեկցորդի, միա՛յն:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 5 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7-8852) 151065
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը եւ տառատեսակները ՊԱՎԵԼ ՂԱԼԱՃԵԱՆԻ
Apple Macintosh համակարգչային սարքերը «Ազգ» թերթի
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՇՐՋԱՆ ԱԶԴ

ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցությունները Վրաստանում եւ Ադրբեջանում

Մեր հարեւան Վրաստանում եւ Ադրբեջանում լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցությունները ծանր ժամանակներ են ապրում։

Ընդհանուր առմամբ պարզ է միայն, որ ներկայիս բարեփոխումները, համապատասխանելով ընդհանուր լիբերալ դեմոկրատական ընկալման գաղափարախոսական պահանջներին, այդ նպատակներն ունեցող կուսակցություններին դնում են շատ յուրօրինակ քաղաքական կացության մեջ։ Իշխանության գլուխ չլինելով, լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցությունները, ըստ էության, նաեւ դրանից մասնակցում են Վրաստանում եւ Ադրբեջանում սկսված բարեփոխումներին։

1994 թ. հունվարին Վրաստանի ԼԴԿ վարչությունում տեղի ունեցած «հեղաշրջումից» հետո կուսակցությունն ըստ էության չի գործում։ Տեղացի դիտորդների գնահատականների համաձայն Վրաստանի ԼԴԿ արեւմտամետ գաղափարախոսական դիրքորոշումը «դուր չէր գալիս» հանրապետության ղեկավարությանը։ Վրաստանի ԼԴԿ ղեկավար Սերգեյ Նանեիշվիլու կարծիքով, «մեր կենտրոնամետ դիրքորոշումը գրեթե բոլոր ներքաղաքական խնդիրների առթիվ, ցավոք, դուր չի գալիս ոչ ղեկավարությանը, ոչ էլ ընդդիմությանը»։ Հանրապետական խորհրդարանում գոնե պատգամավորական խումբ ստեղծելու որոշակի փորձերից հետո վրացի լիբերալ-դեմոկրատները, փոքրամասնություն կազմելով (4 մարդ), շարունակում են գործել իրենց ոճով, ըմբռնում չգտնելով նույնիսկ խորհրդարանային ընդդիմության կողմից։

Միաժամանակ ուրիշ պայմաններում են գործում Ադրբեջանի լիբերալ դեմոկրատական կուսակցությունները։ Ինչպես հայտնի է, Ադրբեջանի լիբերալ դեմոկրատական կուսակցությունը (ԱԼԴԿ) հիմնվել է 1994 թ. ամռանը։ Ի դեպ, հարկ է նշել, որ այն իր կառուցվածքով չի զիջում Արեւմուտքում համանման կուսակցությունների կառուցման լավագույն նմուշներին։ Ղեկավար մարմինները կազմում են նախագահը, փոխնախագահը, գլխավոր քարտուղարը, բարձրագույն խորհուրդը, կենտրոնական վերստուգիչ հանձնաժողովը եւ համագումարը։ Կուսակցության հիմնադրման օրվանից դրա նախագահն է Ալեքսեյ Ստացենկոն։ Վերջերս փորձ արվեց նախագահին փոխարինել ադրբեջանական ազգության ներկայացուցիչ Իմրան Ջավադովով։ Այդ փորձը ձախողվեց։ Այստեղ հատկապես ուզում ենք նշել, որ նախքան այդ կուսակցության հիմնադրումը Ադրբեջանում արդեն կար լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցություն։ Սակայն, երբ 1994 թ. ամռանը Վլադիմիր Ժիրինովսկին պետք է Ադրբեջան այցելեր, այնտեղ Լյուդմիլա Նիկոլաեւայի նախագահությամբ արդեն գործող լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցության հրավերով, Ադրբեջանի ղեկավարությունը խիստ բացասաբար արձագանքեց այդ հայտարարությանը։ Որոշակի դեր խաղաց նաեւ այն, թե Ռուսաստանի ղեկավարությունն ինչպես է վերաբերվում Վլադիմիր Ժիրինովսկուն եւ նրա կուսակցությանը։ Բայց հիմնական պատճառը նախեւառաջ այն է, որ ըստ էության ծառացավ ալիեւամետ լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցություն ստեղծելու հարցը։ Ընդամենը մեկ ամսում այն ստեղծվեց Ալեքսեյ Ստացենկոյի գլխավորությամբ։ Նրա խոսքերով, ԱԼԴԿ-ն այսօր հիմնվում է երեք սկզբունքների վրա, դրանք են սոցիալական արդարությունը, մասնավոր սեփականությունը եւ ազատությունը։ «Թուրան» գործակալության թղթակցին տված հարցազրույցում նա մասնավորապես նշեց. «Սոցիալական արդարությունը շատ դժվար է համատեղել մասնավոր սեփականության հետ, դրա համար պահանջվում է նյութական հիմք, որն Ադրբեջանում առկա է»։

Հարկ է նշել, որ հստակ նպատակով ստեղծված այդ կուսակցությունը որոշակի դեր է կատարում Ադրբեջանի քաղաքական կյանքում, եփվելով մյուս, այդ թվում ընդդիմադիր կուսակցությունների՝ Ադրբեջանի սոցիալ դեմոկրատական կուսակցության, «Մուսավաթի», «Բոզգուրդի» հետ։ Այդ բոլոր կուսակցությունները միահամուռ կերպով պաշտպանում են Ալիեւի վարչակարգը։

Իսկ ըստ էության Ռուսաստանի լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցության «Բաքվի մասնաճյուղ» հայտարարված իսկական ընդդիմադիր կուսակցություն ԱԼԴԿ-ն մեղադրվում է հանրապետության բնակչության մեջ հակառուսական տրամադրությունների բորբոքման, կայունությունը վերականգնելու արմատական կոչերի մեջ։ Այդպիսով, Ադրբեջանում գործում է երկու լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցություն՝ ալիեւական ԱԼԴԿ-ն եւ անկախ ընդդիմադիր ԱԼԴԿ-ն։ Որքան էլ ցավալի լինի խոստովանել, ստեղծվել է գրեթե նույնօրինակ իրավիճակ, ինչպես մեր հանրապետությունում։

Ալիեւամետ ԱԼԴԿ-ի որոշակի կենտրոնամետ դիրքորոշումն աչքի է զարնում։ Ի տարբերություն Վրաստանի եւ Հայաստանի լիբերալ-դեմոկրատների դիրքորոշումների, այդ կուսակցությունը պաշտպանում է հանրապետության նախագահ Հեյդար Ալիեւի բոլոր «մտահղացումները» եւ դրանով իսկ լրացնում քաղաքական այն կուսակցությունների ներկապնակը, որոնց իրավամբ կարելի է անվանել «գրպանի ընդդիմություն»։

ՌՈԶԱ ԳԱՐԻԲՅԱՆ,
Պատմագիտության թեկնածու

ՄՈՍԿՎԱ

Կարասին. «ԱՄՆ Կոնգրեսի հակառուսական ալիքը հղի է լուրջ բարդություններով»

ՄՈՍԿՎԱ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՌԻԱ ՍՆԱՐԲ։ Մոսկվայում ափսոսանքով արձանագրում են, որ վերջերս ԱՄՆ Կոնգրեսում ակնհայտորեն աշխուժացել են այն գործիչները, որոնց նպատակն է թեկել ռուս-ամերիկյան հարաբերություններում առկա դրական միտումը, դրանք վերադարձնել «սառը պատերազմի» ժամանակներին։ Այդ մասին Ռուսաստանի ԱԳՆ մամլո կենտրոնում կայացած ճեպազրույցում հայտարարեց նախարարության լրատվության եւ մամուլի վարչության տնօրեն Գրիգորի Կարասինը։

Նրա խոսքերով, Կոնգրեսում կոչեր են հնչում «պատժել» Ռուսաստանին, երկու երկրների հարաբերությունների զարգացումը շաղկապել միջազգային իրավունքի հիմնարար սկզբունքներին ինքնիշխանության հարգմանը եւ ներքին գործերին չմիջամտելուն անհարիր պայմանների կատարման հետ։ «Կոնգրեսում ծավալված առճակատման ալիքը մեր հարաբերություններում հղի է լուրջ բարդություններով, չի համապատասխանում հենց ԱՄՆ-ի ազգային շահերին», ասաց ԱԳՆ ներկայացուցիչը։

ՏԱՄԱՌՈՏ

Աբխազները Գալիի շրջանում նոր պատժիչ գործողություններ են ձեռնարկել

ԹԲԻԼԻՍԻ, 1 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Վրաստանի զանգվածային լրատվության միջոցների հաղորդման համաձայն, աբխազական կողմը Գալիի շրջանի որոշ գյուղերում նոր պատժիչ գործողություններ է ձեռնարկել։ Փիրվելի Օրոքայա գյուղից փախած վրացիների հայտարարության համաձայն, աբխազների այդ ակտիվացման պատճառներից մեկն այն է, որ Ռուսաստանը փակել է Փսոու գետով անցնող սահմանը, եւ այդ փաստը բացասաբար է անդրադարձել աբխազների կողմից վերահսկվող տարածքի բնակչության կենսամակարդակի վրա։ Այստեղ, սննդամթերքի եւ լայն օգտագործման մյուս ապրանքների գները բարձրացել են 3-4 անգամ։ Ինչպես հաղորդում է «Իբերիա» գործակալությունը, պատժիչ գործողությունների նպատակը նաեւ այն է, որ մասնակիցները գործողությունից հետո դատարկաձեռն չվերադառնան։

Ուկրաինայի պարտքը՝ գերխնդիր

ԿԻԵՎ, 1 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԻՄԱ ՊՐԵՍ ՍՆԱՐԲ։ Մեկնաբանելով Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կուչմայի վերջերս Մոսկվա կատարած այցի արդյունքները, այդ երկրի փոխվարչապետ Իգոր Միտյուկովը հայտարարել է, թե Ռուսաստանի հետ փոխհարաբերություններում ամենաբարդ խնդիրը Ուկրաինայի պարտքերն են։ Միայն հունվար ամսին Ուկրաինան գազի դիմաց Ռուսաստանին պարտք է մնացել 70 միլիոն դոլլար։ Փոխվարչապետի խոսքերով, 1995 թ. իր երկիրը կսկսի վերադարձնել այդ պարտքը, եւ ընթացիկ տարին այդ առումով կլինի շրջադարձային։ Միտյուկովը չի նշել, թե արդյոք գոյություն ունի՞ Ռուսաստանի Դաշնության նախագահ Ելցինի պատասխան այցի որոշակի օր, սակայն հավանական է, որ Ռուսաստանի ղեկավարը Ուկրաինա կժամանի մարտին։

Լատվիան քաղաքացի դառնալու արգելքներ է դնում

Փետրվարի 1-ից Լատվիայում դիմումներ են ընդունում քաղաքացիության հավակնորդներից։ Ինչպես հունվարի 31-ին Ռիգայից հաղորդել է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, գոյություն ունի ժամանակացույց, որը սահմանում է, թե 700 հազար բնակչից ում կարելի է այժմ դիմում ներկայացնել, ում՝ ավելի ուշ եւ նույնիսկ եկող տարում։ Այժմ փաստաթղթեր ներկայացնելու իրավունք ունեն լատիշները, Լիտվայի, Էստոնիայի նախկին քաղաքացիները, քաղաքացիների ամուսինները, եթե ամուսնությունը շարունակվում է առնվազն 10 տարի, եւ դարձյալ բնակիչների մի շարք կատեգորիաներ։ Հպատակագրման վարչության տվյալներով, այս տարի Լատվիայի հպատակություն ձեռք կբերի շուրջ 40 հազար մարդ։ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ՎՐԱՍՏԱՆ

Ուժային գերատեսչությունները հանգստության են կոչում

ԹԲԻԼԻՍԻ, 1 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՌԻԱ ՍՆԱՐԲ։ Վերջերս Վրաստանում կատարված ահաբեկչական քայլերի կապակցությամբ հունվարի 31-ին համատեղ հայտարարությամբ հանդես եկան դատախազությունը, անվտանգության ծառայությունը, ներքին գործերի նախարարությունը եւ պաշտպանության նախարարությունը։ Ուժային գերատեսչությունները բնակչությանը, ինչպես նաեւ Վրաստանում տեղաբաշխված ռուսական զորքերի անձնակազմին կոչ արեցին չենթարկվել քայքայիչ ուժերի սադրանքներին եւ հանգստություն պահպանել։ Հանրապետությունում կան ուժեր, որոնց ձեռնտու չէ ոչ միայն Ռուսաստանի հետ ավանդական լավ հարաբերությունների վերականգնումը, այլեւ երկրի ընդհանուր կայունացումը, ասվում է հայտարարության մեջ։ Թվարկելով վերջերս տեղի ունեցած ահաբեկչական քայլերը, այդ թվում Վրաստանում տեղաբաշխված ռուսական զորքերի կենտրոնակայանի մոտ կատարված մի շարք պայթեցումները, հայտարարության հեղինակները նշում են, որ չնայած դրան, հանրապետության իրավիճակն աստիճանաբար ենթակա է դառնում պետության վերահսկողությանը։

ԳՐՈԶՆԻ

Չեչնիան հեղեղված է զենքով

Անցած օրվա ընթացքում Ռուսաստանի ներքին գործերի նախարարության ներքին զորքերի զորամասերն ու ստորաբաժանումները միլիցիայի հատուկ նշանակության ջոկատների եւ արագ արձագանքման հատուկ ջոկատների հետ մեկտեղ Չեչնիայի Հանրապետության տարածքում շարունակում էին միջոցառումները գրոհայինների զինաթափման ուղղությամբ։ Այս մասին փետրվարի 1-ին ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հաղորդել են Մոզդոկում ներքին զորքերի մամլո կենտրոնում։

Սամաշկի գյուղում հայտնաբերվել է գրոհայինների մի ռազմակայան, որտեղ հետագայում մի խմբի ժամկետ ընթացքում դիմադրություն էին ցույց տալիս ներքին զորքերի զինծառայողներին եւ ծովային հետեւակայիններին։

Մամլո ծառայությունից նշում են նաեւ, որ ուժեղացել է Դուդաեւի զինված կողմնակիցների արտահոսքը Գրոզնիից։

Մամլո կենտրոնի գնահատման համաձայն, Չեչնիան նախկինի պես տարածված հեղեղված է զենքով։ Միայն վերջին օրվա ընթացքում ներքին զորքերի ստորաբաժանումների եւ միլիցիայի հատուկ նշանակության ջոկատների կողմից ապօրինի զինված կազմավորումների զինաթափման եւ վերացման գործողություններ իրականացնելիս առգրավվել է 56 միավոր զենք (գնդացիրներ, ավտոմատներ, հրացաններ), ավելի քան 16 հազար միավոր զինամթերք, այդ թվում 65 ձեռքի նռնակ եւ 116 նռնականետներ, 8 զրահամեքենա։ Հանցագործությունների կատարման կասկածանքով կալանավորվել է 29 քաղաքացի։

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Ընտրությունները կկայանան ճիշտ ժամանակին

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԻՄԱ ՊՐԵՍ ՍՆԱՐԲ։ Հունվարի 31-ին Ռուսաստանի մայրաքաղաքում տեղի ունեցավ «Քաղաքական կուսակցությունները նոր ընտրապայքարում» համաժողովը, որը կազմակերպել էր Ընտրական համակարգերի միջազգային ֆոնդը։ Ռուսաստանում այդ ֆոնդի ներկայացուցիչ Մայքլ Կայլսոն մամուլի ասուլիսում հայտարարել է, որ նախքան Ռուսաստան այցելելը ինքը չէր հավատում, թե տեղացի ղեկավարների մեծամասնությունը իսկապես ցանկանում է, որ լինեն ազատ ընտրություններ։ Սակայն կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի եւ այլ կառույցների աշխատակիցների հետ շփումները փոխեցին նրա կարծիքը։

Համաժողովին մասնակցող կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի փոխնախագահ Ալեքսանդր Իվանչենկոն վստահեցրել է, որ Ռուսաստանի Դաշնությունում ընտրությունները տեղի կունենան սահմանադրությամբ հաստատված ժամկետներում։

Կարեւորագույն մթերքների զամբյուղի արժեքը 131 հազար ռուբլի

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՌԻԱ ՍՆԱՐԲ։ Հունվարի 24-ի դրությամբ 19 կարեւորագույն սննդամթերքների հավաքածուի միջին արժեքը Ռուսաստանում կազմում է ամսական 131 հազար ռուբլի եւ վերջին շաբաթվա ընթացքում աճել է 4.3 տոկոսով, իսկ ամսվա սկզբից 22.1 տոկոսով։ Այդ մասին հայտնեցին կառավարության առընթեր տնտեսական իրավիճակի կենտրոնի գների վերլուծության ու կանխատեսման վարչությունում։

Հունվարի սկզբից սննդամթերքների մեջ ամենից շատ թանկացել են կարագը (30 տոկոս), կաթնամթերքն ու ձուն (29), մսամթերքը (22) եւ բանջարեղենը (21)։ Ընդհանուր առմամբ, հիմնական պարենային ապրանքների գները հունվարին աճել են 17.4 տոկոսով։ Ոչ պարենային ապրանքները մինչեւ հունվարի 24-ը թանկացել են 9.7 տոկոսով։ Ամսվա սկզբից գներն ու սակագները ամենից շատ աճել են վճարովի ծառայությունների ոլորտում՝ 20.8 տոկոս։ Գազամատակարարումը թանկացել է 1.7 անգամ, բնակվարձը եւ տաք ջրամատակարարման վարձը 1.5 անգամ։

ՏԱՄԱՌՈՏ

Պայքար թերթերի ու թմրանյութերի դեմ

ԴՈՒՇԱՆԲԵ, 1 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԻՄԱ ՊՐԵՍ ՍՆԱՐԲ։ Ընտրապայքարի ամենաթեժ փուլում Տաջիկստանում դադարեցվել է ռուսերեն եւ ուզբեկերեն խորհրդարանական թերթերի հրատարակումը, իսկ Գերագույն խորհրդի մնացած երկու՝ տաջիկալեզու թերթերը լույս են տեսնում շաբաթը 1-2 անգամ (պատճառը թղթի պակասն է)։ Ինչպես նշում են դիտորդները, նմանօրինակ իրավիճակը հակասում է Նախագահ Էմոմալի Ռահմոնովի «Ազգային հաշտության մասին» որոշմանը։

Ըստ Տաջիկստանից ստացված մեկ այլ հաղորդագրության, տեղի է ունեցել այդ հանրապետության անվտանգության նախարարության կոլեգիայի նիստ, որի ժամանակ ներկայացվել են թմրաբիզնեսի դեմ իրականացվող միջոցառումների արդյունքները։ «Կակաչ-94» գործողության ընթացքում Տաջիկստանում 320 հեկտարի վրա ոչնչացվել են թմրանյութ պարունակող բուսատեսակների ցանքերը, առգրավվել է արտասահմանից ներմուծվող 120 կիլոգրամ հաշիշ, հում եւ 160 հազար սրվակ թմրադեղ։

■ *Լիտվայի սահմանապահները երկու տոննա վոլֆրամ հայտնաբերեցին Բելառուսից մեկնած ավտոմեքենայի մեջ։ [illegible]*

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Հայաստանի Հանրապետությունում ներկայումս Սահմանադրության նախագծի մշակումն [illegible]

[illegible]

Արդարադատության սահմանադրական հիմունքները

[illegible]

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Կռվի հաղթանակի 50-ամյակը

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը 1995 թվականի հունվարի 30-ին ընդունել է թիվ 45 որոշումը, որով համապատասխան նախարարություններին եւ գերատեսչություններին հանձնարարվել է կազմակերպել միջոցառումներ ֆաշիզմի դեմ տարած հաղթանակի 50-ամյակը նշելու համար: Միջոցառումների կազմակերպման եւ կոորդինացման նպատակով ստեղծվել է կառավարական հանձնաժողով՝ փոխվարչապետ Վիգեն Չիտեչյանի գլխավորությամբ:

Հանձնաժողովին հանձնարարվել է ապահովել ԱՊՀ երկրների պետությունների ղեկավարների 1993 թվականին սեպտեմբերի 24-ին «1941-45 թթ. Հայրենական մեծ պատերազմի հաղթանակի 50-ամյակի տոնակատարության նախապատրաստման մասին» որոշմամբ նախատեսված՝ ֆաշիզմի դեմ տարած հաղթանակի 50-ամյակի տոնակատարության միջոցառումների իրականացումը:

Մոսկովյան հանդիսություններին մասնակցելուց բացի Հայաստանում նույնպես նախատեսվում են հաղթանակի 50-ամյակին նվիրված մի շարք միջոցառումներ: Մասնավորապես, բարձրագույն կրթության եւ գիտության, լուսավորության նախարարություններին, գիտությունների ազգային ակադեմիային, հեռուստառադիոպետվարչությանը հանձնարարվել է մշակել եւ իրականացնել հաղթանակի ապահովման գործում հայ ժողովրդի ներդրումը լուսաբանող ծրագրեր:

Հոբելյանի օրերին պատերազմի վետերաններին կհանձնվեն հատուկ այդ իրադարձության առթիվ թողարկված հուշամեդալներ: Հայաստանի պատվիրակները կմասնակցեն նաեւ հաղթանակի 50-ամյակին նվիրված մարզական միջոցառումներին, որոնք կազմակերպվելու են ԱՊՀ երկրների շրջանակներում: Պատգամավորների խաղաղ ժամանակաշրջանային խորհուրդների գործկոմներին հանձնարարված է 1995 թվականի մայիսի 9-ի նախօրեին անցկացնել հաղթանակի 50-ամյակին նվիրված հանդիսավոր նիստեր, իսկ մայիսի 9-ին կազմակերպել պատերազմում զոհվածների հուշարձաններին պսակադրության արարողություն:

Հոբելյանի կապակցությամբ կբարեկարգվի «Հաղթանակի» զբոսայգու «Անհայտ զինվորի» հուշարձանը:

ՀԱԱ

«Բժիշկներ առանց սահմանի» ճանաչում է հայերի ցեղասպանությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Ելույթ ունենալով Վաշինգտոնի ազգային մամուլի ակումբում, հունվարի 24-ին «Բժիշկներ առանց սահմանի» միջազգային կազմակերպության գլխավոր քարտուղար Ալեն Դեսթեխը հայտարարել է, որ 20-րդ դարում տեղի է ունեցել ցեղասպանություն որակվելու արժանի երեք իրադարձություն: Դեսթեխը 20-րդ դարի առաջին ցեղասպանություն է համարել Օսմանյան Թուրքիայում հայերի եղեռնը, երկրորդ ցեղասպանությունը հրեաների ոչնչացումն էր նացիստների կողմից 2-րդ համաշխարհային պատերազմի ընթացքում, իսկ երրորդը՝ անցած տարի Ռուանդայում տեղի ունեցած զանգվածային սպանությունները: Պատասխանելով այն հարցին, թե անհրաժեշտ չէ՞ արդյոք միջազգային տրիբունալ հանձնել նմանօրինակ հանցագործությունները, Դեսթեխը պատասխանել է. «Արդարադատությունը ոչ միայն բարոյական գործընթաց է, այլեւ քաղաքական անհրաժեշտություն: Դահիճներին պատասխանատվության չկանչելը քաղաքական ահավոր սխալ է»: Դոկտոր Դեսթեխը դարասկզբի հայերի ցեղասպանությունը համեմատել է այս օրերին Թուրքիայում քրդերի ոչնչացման հետ: Նա ավելացրել է, որ Թուրքիայի կառավարությունը իր ղեկավարած կազմակերպության ներկայացուցիչներին չի թույլատրում այցելել իրադարձությունների վայրերը: Պարոն Դեսթեխը նաեւ քննադատել է մարդասիրական օգնության բաշխման հարցերում Միջազգային կարմիր խաչի չեզոք դիրքորոշման պատճառը: «Երբ ամբողջ աշխարհը չեզոքություն է պահպանում ցեղասպանության փաստերի նկատմամբ, մենք կարծում ենք, որ, այնուամենայնիվ, որեւէ մեկը պետք է վեր կենա եւ ցեղասպանությանն ասի՝ ոչ»:

digitised by A.R.A.R.@

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ

«Թուրքիան մղում է քրդերին բնաջնջելու պատերազմ»

Հայտարարում է տիկին Միտերանը

«Այն, ինչ կատարվում է Թուրքիայում գյուղերի ավերում, բնակչության տեղահանումներ ... մի խոսքով՝ քրդերի բնաջնջում, շատերին մղել են երկրից փախչելու դեպի Իրաքի պաշտպանված շրջանները», հայտարարել է Ֆրանսիայի նախագահի կինը՝ Դանիել Միտերանը, անցյալ ուրբաթ օրը մարդու իրավունքների պաշտպանության ի խնդիր ներկայացված զեկուցագրում, որտեղ դատապարտել է Թուրքիային ընդհանրապես քրդերի դեմ ցեղասպանություն կազմակերպելու, իսկ Իրանին ու Իրաքին՝ իրենց տարածքում գտնվող քրդական փոքրամասնություններին ճնշելու համար, հաղորդում է Ռոյթեր գործակալությունը հունվարի 29-ին:

Մարդու իրավունքների պաշտպանության խմբակցությունների՝ այդ թվում իր գլխավորած Ֆրանս լիբերտեի ներկայացրած զեկուցագրում նշվում է, որ 25 միլիոնի հասնող քրդերը ոչ մի պաշտպանությունից զուրկ ամենամեծ էթնիկական խմբավորումն են աշխարհում եւ այդ երեք երկրներում ճնշված են ու անօրենության: Նրանց սպանում են առանց խտրականության:

Այդ առթիվ հրավիրված մամուլի ասուլիսում տիկին Միտերանը հայտնել է, որ զեկուցագրի պատրաստմանը նպաստել է վերջին շրջանում այդ տարածքներում քրդերի վիճակի անընդհատ վատթարացումը:

«Համարյա նույն սարսափն է դրված հարցը Իրանում: Շատ փախստականներ այնտեղից Իրաքյան Քրդստան են տեղափոխվում», ասել է նա: Այնտեղ նրանք, ծոցի պատերազմից հետո, պաշտպանություն են գտնում արեւմտյան պետությունների կողմից:

Ավելացնենք, որ տիկին Միտերանը քրդերի պաշտպանության հարցով սկսել է զբաղվել 1989-ից եւ հաճախ է ճանապարհել Ֆրանսիայի բարեկամ երկրներին, այդ թվում Թուրքիային, որը վերջերս անդամ դառնալ է գործադրում եւ ռազմիությանը անդամակցելու համար:

Տիկին Միտերանը չի ընդունել Անկարայի փաստարկներն այն մասին, թե իր տարածքում նա պետք է հակահարված տա քրդական պարտիզանական գործողություններին: «Սա ոչ թե քրդերի եւ թուրքերի միջեւ մղվող պատերազմ է, այլ մի ամբողջ ժողովրդի բնաջնջելու պատերազմ», հաստատել է նա:

Զարյուր երեսուներկու էջանոց զեկուցագրից նաեւ պարզ է դառնում, որ Իրաքյան Քրդստանը աշխարհի ամենաշատ ականապատված տարածքներից է. Կամբոջայից եւ Աֆղանստանից հետո, որի պատճառով տուժել են հազարավոր անմեղ քրդեր:

Մարդու իրավունքների պաշտպանության միջազգային ֆեդերացիայի նախագահ Պատրիկ Բոդուենն այս առթիվ նշել է, որ քրդերը ճնշված են ե դեռ իրենց պատմության ամբողջ ընթացքում, սակայն հազվադեպ է եղել, որ Միջինի բռնատիրոջ արժանահավատ միաժամանակ այսքան շատ ճակատներում: Մյուս կողմից՝ ֆեդերացիայի գլխավոր քարտուղար Ռիկյարդ Բոդոնեն ասել է, որ շուտով երեք ՄԱԿ-ը վերացնի սահմանափակումները Իրաքի նկատմամբ, սակայն, ավելացրել է նա, պարտավոր է վստահ լինել, որ Սադդամ Հուսեյնը թույլ կտա քրդերին ամրապնդելու իրենց ինքնավարությունը Հյուսիսային Իրաքում:

■ *Չիլլերի հանդիպումները Դավոսում: Միջազգային տնտեսական ֆորումին մասնակցելու նպատակով Շվեյցարիայի Դավոս քաղաքում գտնվող Թուրքիայի վարչապետ Թանսու Չիլլերը հանդիպումներ է ունեցել Ադրբեջանի եւ Ղազախստանի նախագահներ Հեյդար Ալիեւի եւ Նուրսուլթան Նազարբաեւի հետ: Ինչպես հաղորդեց թուրքական հեռուստատեսությունը, բանակցությունների գլխավոր թեման եղել է ադրբեջանական եւ ղազախական նավթի Թուրքիայի տարածքով Միջերկրական ծով արտահանման հարցը: Կողմերը նախանշական համաձայնության են եկել, որ նավթամուղի շինարարության հետ կապված հարցերը կքննարկվեն Թանսու Չիլլերի Բաքու եւ Ալմա Աթա կատարելիք պաշտոնական այցի ժամանակ, որը տեղի կունենա մոտ ժամանակներս:* Մ. Բ.

ՖՐԱՆՍԻԱ

Կարգազուրկ եպիսկոպոսին պաշտպանում են հավատացյալները

Անցյալ շաբաթ տեղեկացրել էինք արդեն մեր ընթերցողներին՝ Վատիկանը պաշտոնազրկել էր Էվրոյի (Ֆրանսիա) եպիսկոպոսին կարդինալ «օրինազանցության» համար: Փարիզի մեր թղթակիցն ավելի լավ տեղյակ լինելով այդ արտակարգ դեպքի մանրամասներին եւ ուսումնասիրելով հարցը ժողովրդային հակազդեցությամբ, շարադրել է հետեւյալ հոդվածը:

Այս, Ֆրանսիայում անցյալ շաբաթվա թիվ 1 լուրը կայծակի արագությամբ տարածվեց ամբողջ աշխարհում. Հովհաննես-Պողոս 2-րդ պապը պաշտոնազրկել էր Էվրոյի շրջանի եպիսկոպոս Ժակ Գայոյին: Ֆրանսիական մամուլի բոլոր ներկայացուցիչները, տեղական եւ համաեվրոպական բոլոր ռադիոկայաններն ու հեռուստատեսությունները լուրը հաղորդեցին «արտակարգ» վերատառությամբ Գայո եպիսկոպոսի հակառակորդ կեղծավոր, որպես հոգեւորական «օրինազանցի» եւ զայրակցությունների հետամուտ, բայց որպես հոգեւոր հայրիկ եւ ճշմարտախոսական գործիչ խիստ ինտմիմական, ժողովրդավար եւ կենսուրախ: Եւ այդ էր պատճառը, որ նրան պաշտոնազրկելու մասին Վատիկանի որոշումը զայրույթով ընդունվեց հավատացյալների եւ առհասարակ ժողովրդի կողմից ոչ միայն Էվրոյում, այլեւ բովանդակ Ֆրանսիայում: Մի քանի օրում նա ստացավ ավելի քան 40 հազար խաչակրական նամակ եւ հեռագիր, եղան բազմաթիվ ցույցեր եւ հավաքներ: Հռոմի կարդինալ եկեղեցու պատմության մեջ նման դեպքերն խիստ հազվադեպ են:

Ի՞նչն էր եպիսկոպոսի մեղքը:

«Մի եպիսկոպոս, ոչ նման մյուսներին», որը դեռեւս 1983 թ.-ին մերժել էր ստորագրել Վատիկանի մի շարք որոշումների տակ, ձայն էր բարձրացրել «ժամանակի պահանջներին այլեւս անբավարար» կարդինալ եկեղեցու պահպանողականների դեմ: 1988-ին, երբ կարդինալ եկեղեցին դատապարտում էր կինոռեժիսոր Մարտին Սկորսեզեի «Քրիստոսի վերջին փորձությունը» ֆիլմը, ոչ միայն մերժել էր դրան միանալ, այլ գրգռիչ ձեւով հայտարարել էր, թե գնացել է դիտելու այդ ֆիլմը: Նույն թվականին նա կրոնական բեմերից հարցազրույց էր տվել ֆրանսիական Lui կոչվող էրոտիկ շաբաթաթերթում, ապա միասեռականների Gai Pied-ում, սակայն լի արժանի բարձրացնելով: 1990-ին նա մասնակցում էր միասեռականների հարցերին նվիրված միջազգային խորհրդաժողովների, իսկ ARTE հեռուստակայանի նշանավոր Transit ծրագրով միասեռական եղող եկեղեցականներին կոչ էր անում «բնորոշ անձնական կյանքի պատճառով չնսեմացնել իրենց հոգեւորականի պատասխանատվությունները», դրանով իսկ հրապարակավ հաստատում կարդինալ եկեղեցում միասեռական հոգեւորականների գոյությունը:

Այս բոլորը ցույց են տալիս Ժակ

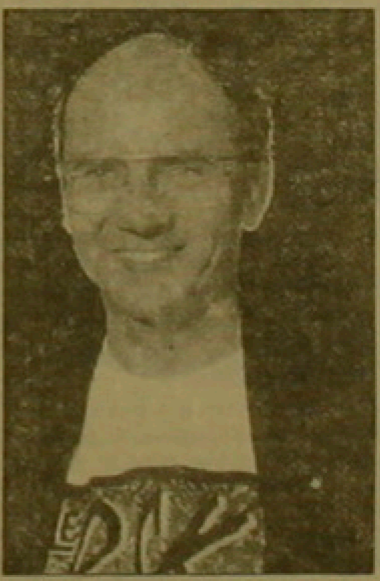

Գայոյի անձնավորությունը: Հատկանշականն էր կարդինալ մի երիտասարդ կրոնավորի արտահայտությունը Վատիկանի հրամանագրի առթիվ՝ «Շատ լավ, մեր եկեղեցու ղեկավարությունն ահավոր սխալ գործեց. Գայո սրբազանի պաշտոնավարության ամբողջությամբ մենք մեզ ավելի նվազ ազատ էինք զգում հասարակության մեջ, քան հիմա»:

ԲԱԳՐԱՏ ՉԵՐՄԱԿ, ՓԱՐԻԶ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ռուսաստանը եւ Եվրամիությունը կշարունակեն համագործակցությունը

ԲՐՅՈՒՍԵԼ, 1 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՌԻԱ ՍՆԱՐՔ: Բազմաթիվ հարցերի շուրջը Ռուսաստանի ու Եվրամիության անցկացրած խորհրդակցությունները հաստատեցին կողմերի շահագրգռությունը համագործակցության եւ ընդհանուր խնդիրների համատեղ լուծման շարունակմամբ: Այդ մասին հայտարարեց Ռուսաստանի փոխարտգործնախարար Նիկոլայ Աֆանասեւսկին, որը գլխավորում էր Ռուսաստանի պատվիրակությունը երեքշաբթի օրը Եվրամիության Բրյուսելի կենտրոնակայանում Ֆրանսիայի, Գերմանիայի եւ Իսպանիայի «եւրոպական եռյակի» խաղաղական տնօրենների հետ վարված բանակցություններում: Հանդիպման մասնակիցները համակարծիք էին, որ Չեչնիայի ճգնաժամը չի կարող պատրվակ ծառայել երկխոսության սահմանափակման համար: Ընդհակառակը, կարծիքների փոխանակումը պետք է տեղի ունենա փաստորեն ամեն օր: Կրկին մտահոգություն հայտնելով Չեչնիայում զոհերի թվի աճի եւ ծանր զենքի գործադրման անընդությամբ, Եվրամիության ներկայացուցիչներն արտահայտվեցին ռազմական գործողությունների շուտափույթ դադարեցման եւ ճգնաժամի խաղաղական կարգավորման օգտին՝ Ռուսաստանի սահմանադրական հիմքերի եւ տարածքային ամբողջականության անվերապահ պահպանման պայմանով, հայտնեց Աֆանասեւսկին:

Իրանը թույլատրել է նավթամթերքների տարանցումը

«Թեհրան թայմս» թերթի հաղորդման համաձայն, Իրանի էկոնոմիկայի բարձրագույն խորհուրդը նավթի նախարարությանը թույլ է տվել ձեռնարկել բոլոր անհրաժեշտ միջոցառումները՝ Իրանի տարածքով Կենտրոնական Ասիայի հանրապետություններից հարեւան երկրներ նավթամթերքների տեղափոխումն ապահովելու համար: Նման արտադրանքի արտահանողները պետք է պայմանավորվածություն ձեռք բերեն Իրանի նավթի նախարարության ներմուծվող արտադրանքը հանձնելու եւ Իրանի հետ իրենց երկրի սահմանում նույն քանակությամբ արտադրանքը ետ ստանալու վերաբերյալ:

ԼՏ

ԲՈՍՆԻԱ

Ռուպերտ Սմիթը ՄԱԿ-ի զորքերի նոր հրամանատար

Արդեն Բոսնիա է ժամանել ՄԱԿ-ի խաղաղապահ ուժերի նոր հրամանատար անգլիացի գեներալ լեյտենանտ Ռուպերտ Սմիթը: Նա ՄԱԿ-ի 24 հազարանոց կորպուսի հրամանատարի պաշտոնում կփոխարինի իր հայրենակից գեներալ լեյտենանտ Մայքլ Ռոուզին: Ռոուզը Բոսնիայում աշխատել է մեկ տարի եւ հայտնի դարձել որպես խիզախ եւ բարձրակարգ զինվորական:

Ռուպերտ Սմիթը հայտարարեց, որ Բոսնիայում ինքը կձգտի հասնել գլխավոր նպատակին՝ պատերազմի դադարեցմանը: «Մենք հնարավոր ամեն ինչ կանենք հուսահատության հասցված դժբախտ մարդկանց օգնելու համար», ասաց գեներալը:

Տեղացի դիտորդները նշում են, որ գեներալ Սմիթը ստիպված կլինի հաստատար գործունեությամբ զբաղվել անհույս պայմաններում: Հարեւան Խորվաթիայում ՄԱԿ-ի ուժերին ներկայացվել է մինչեւ մարտի վերջը երկիրը թողնելու պահանջ: Խորվաթիայից նրանց հեռանալուց հետո Բոսնիայում գտնվող խաղաղարար զորաբաժնի վիճակը շատ կծանրանա. Բոսնիայի «կապույտ սաղավարտները» հենց Խորվաթիայի տարածքով էին անհրաժեշտ ամեն ինչ ստանում իրենց պարտականությունների կատարման համար:

Ռուպերտ Սմիթը կադրային զինվորական է, 51 տարեկան: Զորավարի իր հաստկանիշները նա դրսեւորեց Պարսից ծոցի պատերազմի ժամանակ, երբ մոտորացված դիվիզիայի հրամանատար

էր, եւ որը Սադդամ Հուսեյնի զորքերին վճռական հարված հասցրեց ամերիկյան բանակի 7-րդ կորպուսի հետ համատեղ:

«Իզվեստիա»

ՊԱՆԱՄԱ

Կուբացի փախստականներին բռնի վերադարձ է սպասում

«Մոնտոպի» խարամ դա կոչված է վերադարձ մեկնակետ: Բայց ամերիկյան բանակը, որը երբեմն սիրում է ճարտասանությամբ զբաղվել, նախընտրեց այդ գործողությունն անվանել «ազահով սպասման»: Անցյալ տարվա ամռանը Պանամայի հատուկ ճամբարներում տեղավորված 8500 կուբացի փախստականներ մինչեւ մարտի 6-ը զինվորականների օգնությամբ կվերադարձվեն Կուբայում գտնվող ամերիկյան Գուանտանամո խարսխակայան: Հիշյալ անձինք հայրենիքից սարքած լաստերով փախել էին հենց Կուբայից: Կուբացի փախստականների վերադարձի պատճառն այն է, որ Պանաման, ԱՄՆ-ի հաջտա հարցերին անսալով, համաձայնել էր ամենաշատը 6 ամսով ընդունել կուբացիներին, այլեւս չի ուզում լսել նրանց մասին: Քանի որ ԱՄՆ տարածքում կուբացի փախստականներ ինքնաբերաբար ապաստան ստանալու իրավունք այլեւս չունեն, իսկ նրանց ընդունել ցանկացող ուրիշ երկրներ առայժմ չկան, ամերիկացիները որոշեցին փախստականներին Գուանտանամո վերադարձնել զինվորականների օգնությամբ:

Պենտագոնն այդ նպատակով 3500 զինվոր է տրամադրել, որոնք էլ, նրանց հրամանատարի խոսքերով, «վերադարձը հնարավորին չափ ապահով լինի ինչպես կուբացիների, այնպես էլ զինվորների համար»: Իսկ զգուշանալու պատճառ, իրոք, կա: Դեկտեմբերի սկզբներին խիստական խռովություն էր ծագել Պանամայի ճամբարներում, երբ

Նրանք դեռեւս անտեղյակ են ապագային

վել էր ամերիկյան 60 զինվոր, կուբացի փախստականներից երկուսը զոհվել եւ ավելի քան 200-ը վիրավորվել էին: Հարկ էր եղել խռովությունը ճնշող հատուկ զորքեր ուղարկել մարդկանց հանգստեցնելու համար: Իսկ այս անգամ Գուանտանամո վերադառնալու մասին կուբացի փախստականներն խոսացել էին, որ իրենք Միացյալ Նահանգների այցագիր չեն ստանա: Բախումների ընթացքում վիրավորելուց հետո, հենց ամերիկյան իշխանությունների խոստովանությամբ, երկու տասնյակ կուբացի փախստականներ փորձել են անձնասպան լինել: Պանամայում այժմ գտնվող կուբացիները Գուանտանամոյում կմիանան այնտեղ փախուստ ապասող իրենց շուրջ 20 հազար հայրենակիցներին:

Թեեւ անցյալ տարվա ամռանը ԱՄՆ-ի ղեկավարության հետ Ֆիդել Կաստրոյի կնքած համաձայնագրով նախատեսվում է, որ կուբացիներից յուրաքանչյուրը կարող է Միացյալ Նահանգների այցագիր ստանալ Հավանայում պաշտոնական դիմում ներկայացնելով, կուբացիները լավ գիտեն, որ դիմելու դեպքում իրենք խիստ հալածանքների կենթարկվեն Կուբայի ամբողջատիրական վարչակարգի պայմաններում: Կարելի է միայն գուշակություններ անել Գուանտանամոյի փախստականների հետագա ճակատագրի մասին, որից միակ մեկը եղել է այն, որ հավաքագել են ամերիկյան «իրավապաշտպանի» ազատության խոստումներին: Պենտագոնի խոսնակի հայտարարության համաձայն, կուբացի փախստականները Գուանտանամոյում կմնան անորոշ ժամկետով: Այս հայտարարությունն, ի տարկե, բնավ չի կարող մխիթարել կուբացիներին:

«ԼԸ ՊՈՒԷՆ», 21 ՅՈՒՆՎԱՐ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Սփյուռք

Ի բրիս այլեւայլ հարցերի, հայ երեխաներին ազգային դպրոց հաճախել էր պետք, իսկ նրանց ծնողներին հայկական թերթ ու ամսագիր: Մոսկվայի միակ մեծադրաստո պարբերականը «Հյուսիսափայլ» ամսաթերթը, նպաստել ունի վերականգնել ու զարգացնել 1858 թվականին Ստեփանոս Նազարյանցի կողմից հիմնադրված եւ ընդամենը վեց տարի հրատարակված նույնանուն թերթի հարուստ ավանդույթները: Այն մեծ դեր է խաղացել ոչ միայն արեւելահայերենի կարգավորման եւ հաստատման գործում, այլեւ հայ մշակույթ դեմքեր են, ինչպիսիք են Գարեգին Կաստարովը, մոսկվահայերի հոգեւոր առաջնորդ Տիրան արքեպիսկոպոս Կյուրեղյանը, Պետդումայի առաջին փոխնախագահ, բնեռախույզ Արթուր Չիլինգարովը, ուրիշներ: Եկավ նաեւ թերթի գրանցման բաղձալի օրը 1994 թ. մարտի 4, իսկ անդրանիկ համարը, որպես մշակութա-քաղաքական եւ պատմական հանդես, լույս տեսավ ապրիլ ամսին: Այն ողջունեցին եւ շնորհավորեցին Ամենայն հայոց կաթողիկոս Վազգեն Ա-ն, Վենետիկի Մխիթարյանները, ազգային այլ կազմակերպություններ եւ անհատ սփյուռքահայ մամուլի համայնապատկերին: Հետաքրքիր են հատկապես «Պատմության դասեր», «Քարավան», «Հայոց պատմության էջերից», «Քնար մոսկվահայ գաղութի» եւ այլ խորագրերը, որոնց ներքո զետեղված հրապարակումները նպաստում ունեն ընթերցողներին դաստիարակելու ազգային հայրենասիրության ոգով, նրանց ներարկելու հայրենասիրություն եւ ազգային արժանապատվություն: «Երրորդ Հռոմն այսօր», այսպես է կոչվում նյութերի այն շարքը, որը նվիրված է ռուս-հայկական պատմական եւ ներկա կապերի ոլորտին: Հայ

«Հյուսիսափայլի» նոր ցոլքերը

Մոսկվահայ համայնքը, որի թիվը վերջին տարիներին զգալիորեն ավելացրին Ադրբեջանից փախած հայերը, այժմ էլ շարունակում է համալրվել Հայաստանից հեռացած հազարավոր մարդկանցով: Համայնքն այսօր ապրում է խմորման եւ սեփական ուժերի գիտակցման նոր շրջան: Բանն այն է, որ նախկին կայսրության մայրաքաղաք հասած փախստականները եւ բեկուզ ժամանակավորապես հեռացած հայաստանյան քաղաքացիները լուծելով խնդիրներ դրեցին թե քաղաքային իշխանությունների, թե հայ համայնքի ղեկավարների առջեւ:

կույրի պատմության մեջ ընդհանրապես: Ռուսիո Ալեքսանդր Երկրորդ կայսեր թույլտվությամբ լույս տեսած հայկական այս պարբերականը նաեւ երկու ժողովուրդների բարեկամության վառ օրինակներից է եղել: Վերջինիս խորացման եւ այժմ Ռուսաստանում ընթացող դեմոկրատական վերափոխումներին ու շարժումներին յուրովի սատար կանգնելու նպաստել ունի նաեւ նոր «Հյուսիսափայլը», որն իրեն համարում է իր նշանավոր նախորդի ժառանգորդն ու իրավահաջորդը:

Մոսկվայում գտնվելու օրերին այցելեցի թերթի խմբագրատուն եւ հանդիպեցի գլխավոր խմբագիր Դավիթ Բալայանին: «Դեռ 1987-ին հիմնեցինք «Հյուսիսափայլ» անունով մշակութային միություն, ասաց նա, որը փաստորեն Մոսկվայի առաջին ազգային միությունն էր: 1989-ին դրան փոխարինելու եկավ հայ մշակույթի քաղաքային ընկերությունը, որն սկսեց հրատարակել «Առմյանսկի վեստնիկ» («Հայ լրաբեր») ռուսատառ թերթը (խմբագիր Վահան Էմին): Մոսկվահայ գաղութին, սակայն, պետք էր նաեւ հայատառ թերթ: Հզոր, մայրաքաղաքի գաղութն առանց հայկական թերթի հնարավոր չէր պատկերացնել»: Ու սկսում է նախապատրաստական երկարատեւ շրջանը: Բոլորը գիտեին, թե նյութական ինչ ծախսեր են պետք նման գործը գլուխ բերելու համար: Պատվիրվեցին հայկական տառատեսակներ համակարգչային շարվածքի համար: Հարկ էր համախմբել նաեւ մոսկվահայ նորահաստատների ուժերը: Բարեբախտաբար, գտնվեցին նման անհատներ, որոնցից մեկն էլ վերջերս եղերաբար սպանված հարուստ ձեռնարկատեր եւ Մոսկվայի քաղաքապետի հայազգի խորհրդական Գենադի Առաքելյանն էր:

Թերթի հրատարակմանն իրենց մասնակցությունն են բերում Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու Նոր Նախիջեւանի եւ Ռուսաստանի թեմական խորհուրդը, Ռուսիո հայ համայնքը եւ հայ մշակույթի քաղաքային ընկերությունը: Խմբագրակազմում այնպիսի նշանավոր

ներ:

Թերթում եւ պարբերականի առ այսօր լույս տեսած բոլոր համարներում, որոնք վկայում են խմբագրակազմի եւ, առաջին հերթին, գլխավոր խմբագրի արհեստավարժության եւ հասարակականության մասին համարից համար ավելի բարելավելու այն, հարստացնելու նոր, ուշագրավ նյութերով: Փաստորեն հաստատվում է դեռ 1993-ի վերջերին լույս տեսած թերթի ռուսերեն նախահամարում զետեղված խմբագրականի հետեւյալ միտքը. «Վերանորոգելով «Հյուսիսափայլը», ռուսահայերի համար կրկին վառելով մեռոնյան ջահը՝ մենք լի ենք վճռականությամբ անելու ամեն բան՝ այն դարձյալ չմարելու համար»:

Ինչպես Դավիթ Բալայանն է պարզաբանում. «Սկզբում նախատեսված էր զուտ հայերեն հրատարակություն, այնուհետեւ հաշվի առնելով ստացիների մեծամասնության հայերենին լավ չտիրապետելու հանգամանքը, որոշվեց այն դարձնել երկլեզու պարբերաթերթ: Ընդ որում, դրսից ստացված լուրերը տպագրվում են ռուսերեն, իսկ տեղական լուրերը՝ հայերեն»: Թերթը լայնորեն տեղ է հատկացնում հայկական մյուս փողոցախմբերի կյանքին՝ պարբերաբար մեկ էջ տրամադրելով մեծահարուստների մեջ բարեգործության ոգին արթնացնելու եւ հայանպաստ ձեռնարկումներում նրանց ներգրավելու համար գրավիչ հոդվածներ են տպագրվում Իվան Լազարեւի, Գալուստ Գյուլբենկյանի, Ալեք Մանուկյանի, Քըրք Քըրքորյանի, անցյալ եւ ներկա մյուս երեւելի բարերարների մասին: Խրախուսելի աշխատանք է տանում թերթը նաեւ հայերեն լավ չիմացող մոսկվահայերին մայրենի լեզվի հետ ծանոթացնելու եւ նրանց լեզվական գիտելիքները խորացնելու ուղղությամբ: Նախկին մոսկվաբնակ, Երեւանի պետհամալսարանում հայագիտական բարձրագույն կրթություն ստացած Եռոմ Լալայանը, որն այժմ Երուսաղեմի Ժառանգավորաց վարժարանի դասախոս է, թերթի էջերում վարում է մայրենի հնագույն դասընթացների բաժինը: Միակ բացթողումը եւեթ թե այն է, որ հայրենիքն իր այսօրվա դժվարություններով եւ մաքառումներով համեմատաբար քիչ է ներկայացվում թերթի էջերում: Շուտով կբոլորի նոր «Հյուսիսափայլի» մեկ տարին: Նրա ցոլքերը, հույս ունենանք, ոչ միայն կլուսավորեն, այլեւ կջերմացնեն մոսկվահայերի, եւ ոչ միայն նրանց սրտերը:

Ա.-ԱՆ. ԱԱՌՆՅԱՆ

Գեղագիտական դաստիարակության հանրապետական կենտրոնը

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է

7-12 տարեկան տղաների մրցույթ արական երգչախմբի թափուր տեղերի համար:

Մրցույթը տեղի կունենա փետրվարի 17-ին, ժամը 15-ին:

Հասցեն՝ Արամի 8

Հեռ. 58-77-72, 56-16-04

ՀԵՐՄԱՆ ՀԵՍՍԵ-118

«... Նախընտրում եմ մարդ լինել»

Լրանում է Հերման Հեսսեի ծննդյան 118 ամյակը: «Ես հանույթով եմ հայրենասեր ներկայանում, բայց առաջին հերթին՝ մարդ եւ այնտեղ, ուր այդ երկու հասկացությունները դժվար են համատեղվում, նախընտրում եմ մարդն ընտրել», ասում է գերմանացի մեծ մտածող, գրող, փիլիսոփա Հերման Հեսսեն (1877-1962): Հեսսեն ծնվել է Շվարցվալդի հյուսիս-արեւելյան գտնվող Կալվ քաղաքում:

Նոբելյան մրցանակի դափնեկրի ստեղծագործությունների հանդեպ հետաքրքրությունը բազմամյա թմբիրից վերարթնացավ 60-ականներին՝ որոշ նոր եւ ընթուս երիտասարդության կողմից, եւ Հեսսեն դարձավ ամենասիրված հեղինակը: Պատճառն այն է, որ նրա գործերում (հատկապես՝ «Տափաստանի գայլը» վիպակում) երիտասարդությունը գտավ իրեն հուզող ընդվզումի ոգին: Հեսսեն էլ «իրենով շնչող» երիտասարդության նման, պացիֆիզմի կողմնակից էր, եւ նրա բազմաթիվ ելույթներ նպաստել ու նեին ժողովուրդների միջեւ փոխըմբռնման կամուրջներ հաստատելու, ինչպես նաեւ՝ հաղթահարելու արեւմտաեվրոպական մշակույթի գերազանցապես ռացիոնալիստական ուղղվածությունը՝ հեռավոր Արեւելքի մշակույթին հակադրելով: Հեսսեի վերջին՝ «Հուլունախաղ» ստեղծագործությունն արեւմտյան եւ արեւելյան աշխարհընկալումների համադրման մի հետաքրքիր փորձ է:

Ա. Հ.

ԳՈՒՅԺ

Կյանքից հեռացավ Վիկտոր Բալայանը

Երկարատեւ հիվանդությունից հետո մահացավ Վիկտոր Բալայանը՝ հայ գրականության ամենաընթերցվող արձակագիրներից մեկը, լրագրողը:

Վիկտոր Բալայանը ծնվել է 1931 թ., Ստեփանավանի շրջանում: Գրական գործունեությունն սկսել է «Ավանգարդ» թերթում: Եղել է «Հայաստան» հրատարակչության գլխավոր խմբագիր, «Սովետական գրող» հրատարակչության տնօրենը, «Հայֆիլմ» կինոստուդիայի տնօրենի տեղակալ: Զբաղեցրել է նաեւ հանրապետության տեխնիկայի նախագահի տեղակալի պաշտոնը:

Վիկտոր Բալայանը համարվում է հայ գրականության դետեկտիվ ժանրի մշակողը: Երկու տասնյակ գրքերի հեղինակ է, որոնց մեծ մասը գեղարվեստական են: Առանձնապես հայտնի են «Լույս եւ ստվեր» (75 թ.), «Անցյալը երբեմն մնում է մեզ հետ» (80 թ.), «Ուղղայրներ» (83 թ.):

Հրաժեշտի արարողությունը տեղի կունենա Հայաստանի գրողների տանը (Երեւան), փետրվարի 3-ին, ժամը 14-ին: Հանգուցյալի աճյունը հողին կհանձնվի ծննդավայրում:

ՆԻԴԵՌԼԱՆԴՆԵՐ

Մոնդրիան. Ողղանկյուն կոմպոզիցիաների վարպետը

Նկարչի կտավների հետահայաց ցուցադրումը Հաագայում

Իվ Սեն Լորանը Մոնդրիանի մոտիվներ է օգտագործել 1965 թվի հագուստների իր հավաքածուներում: Այս տարի գերմանացի հայտնի մի ծեւավորող նույնպես Մոնդրիանի հնարքներն է օգտագործել գրասենյակների ներքին հարդարման մեջ: Միջանկյալ ժամանակաշրջանում հաստ, սեւ եզրագծերով իրարից բաժանված, խիստ հավասարակշռված զուգորդումներով եւ սպեկտրի հիմնական գույներով (նաեւ սպիտակով) նկարված Մոնդրիանի փոխուղղահայաց, խճանկարի նման ուղղանկյուն մարմինները տեղ են գտել նաեւ գովազդային նպատակներով հրապարակ հանված օրացույցների, լուցկու տուփերի, մոխրամանների եւ զանազան այլ կենցաղային իրերի վրա:

Դրանք, Պիկասոյի մի քանի աբստրակտ նկարների հետ միասին, արդի արվեստի ամենահայտնի ու ամենատարածված պատկերներն են համարվում եւ միաժամանակ... ամենախորհրդավորները: Ինչպե՞ս է, որ նման ակնհայտ պարզությունը գրավում է մարդկանց ուշադրությունը: Ի՞նչն է այդ կտավները դարձնում այդքան անհաղթահարելիորեն առինքնող: Ի՞նչ է դրանցով փորձել ասել նկարիչը, եւ վերջապես, դրանք կարելի՞ է համարել արվեստի գործեր:

Այս եւ նման բազմաթիվ հարցերի պատասխանները հավանաբար կտրվեն բոլոր նրանց, ովքեր՝ Մոնդրիանի անանց թովչանքից մղված, հնարավորություն կունենան այցելելու նրա ստեղծագործությունների նոր ցուցահանդեսը, որն այս տարվա սկզբին բացվել է Հաագայի մոտ գտնվող Գեմենտե թանգարանում: «Պիտ Մոնդրիան 1872-1944» ընդհանուր խորագրով ցուցահանդեսը գործելու է մինչեւ ապրիլի 30-ը, որից հետո տեղափոխվելու է նախ Վաշինգտոնի ազգային պատկերասրահ եւ ապա՝ Նյու Յորքի արդի արվեստի թանգարան, հաղորդում է ամերիկյան Նյուզուիք շաբաթաթերթն իր հունվարի 9-ի համարում նշելով, որ ծաղկով եւ խելացիորեն ընտրված ու ներկայացված կտավները նրբորեն մատնանշում են նկարիչ-արվեստագետի անցած ուղին՝ 1890-ական թվականների ծիածանաձեւ տեխնիկայից մինչեւ նրա վերջնական հաղթարշավը, որպես մոդեռնիզմի ամենափայլուն

«Կապույտ ծառ»

վարպետներից մեկը:

Նիդերլանդցի նկարիչ Պիտ Մոնդրիանը (Պիտեր Կոռնելիս) ծնվել է Ամերսֆորտում (Ուտրեխտի մոտ), 1872-ին: Սովորել է Ամստերդամի գեղարվեստի ակադեմիայում: Ապրել է Փարիզում (1911-14 եւ 1919-38), Լոնդոնում (1938-40) եւ Նյու Յորքում (1940-ից):

Շփվելով իմպրեսիոնիզմի, հետիմպրեսիոնիզմի եւ կուբիզմի ներկայացուցիչների հետ, նա ի վերջո հանգում է ինքնուրույն մի ոճի, որին «Նեոպլաստիցիստական» անվանումն է տալիս:

Նրա կյանքում շրջադարձային էր Հոլանդիայից Փարիզ տեղափոխվելը եւ այնտեղ Պիկասոյին ու Ժորժ Բրակին հանդիպելը: Քառասուն տարեկանում նա մտնում է աբստրակտ նկարչության այդ խորհրդավոր աշխարհը եւ մոտ մեկ տասնամյակ խորամուխ լինում փորձեր եւ ուսումնասիրություններ կատարելու մեջ: Չբավարարվելով մաքուր գույներով ու ծեւերով, նա նպատակադրվում է էլ ավելի հարստացնել դրանք՝ «քանդելով բնականը եւ ստեղծելով բացարձակն ու անսահմանը», որը միաժամանակ դիտողին պարգեւի թե՛ գեղագիտական, թե՛ հոգեկան բավարարություն: Նա հոլանդացի նկարիչների եւ ճարտարապետների «Ստիլ» խմբավորման հիմնադիրներից է (1917): Ռեմբրանդտի եւ Վան Գոգի հետ միասին նրան համարում են «ազգային հպարտության երրորդության» ներկայացուցիչներից մեկը:

Նա իսկական Մոնդրիան է դառնում 48 տարեկանում եւ իր կյանքի վերջին 24 տարիները նվիրում իր նորահայտ «տեխնիկան» կատարելագործելուն:

Նրա մահվան հիսունամյակի առիթով բացված վերոհիշյալ ցուցահանդեսում նկարչի վաղ շրջանի «Կապույտ ծառ» (1908), «Կարմիր հողմաղաց» (1911) եւ այլ կտավների կողքին ներկայացված են նրա հասուն շրջանի 75 ստեղծագործություններ, որոնցից հիշատակության արժանի են «Կոմպոզիցիա կարմիրով, սեւով, դեղինով, կապույտով եւ մոխրագույնով» (1922) եւ «Նյու Յորք Սիթի» (1942) նկարները:

Բացի ցուցահանդեսից, հոլանդացիները նաեւ կազմակերպել են այլ միջոցառումներ (նկարչի փարիզյան ստուդիայի նմանակի վերակառուցումը Ամստերդամում, մասնագիտական ընթերցումներ, սլայդների ցուցադրում եւ այլն), որոնք գալիս են հաստատելու, որ Մոնդրիանի կտավներն իրենց պարզությամբ հանդերձ, արվեստի գործեր են սոսկ այն պատճառով, որ միտքն են զբաղեցնում:

Պատրաստեց ՏԱԹԵՎ ՕՀԱՆՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՄՐՑՈՒՅԹ

Ռոմարիո. «Ես կդառնամ Բրազիլիայի թագավորը»

Ռոմարիոն, ինչպես հայտնի է, գրեթե բոլոր հեռագրական գործակալությունների, ամսագրերի, թերթերի կողմից ճանաչվեց աշխարհի ոչ միայն լավագույն ֆուտբոլիստ, այլեւ 1994 թ. ընդհանրապես լավագույն մարզիկ: Ըստ ուսացումով ֆուտբոլային մասնագետներն էլ նրան ճանաչեցին լավագույնը: Ռոմարիոն 3,5 անգամ ավելի շատ ձայներ վաստակեց, քան Խրիստո Ստոիչկովը: 3-րդը Ռոբերտո Բաջջոն է: Ռոմարիոյին Լիսաբոնի մերձակայքում տեղի ունեցած հանդիսավոր արարողության ժամանակ հանձնվեց «Ադամանդե գնդակ» մրցանակը: Նույն հանդիսությունների ժամանակ «Ոսկե խաղակոշիկ» մրցանակը հանձնվեց Ռուսաստանի հավաքականի հարձակվող Օլեգ Սալենկոյին, որը աշխարհի ԱՄՆ-ի առաջնությունում խփելով 6 գնդակ դարձել էր գլխավոր ռմբարկու: Ստորեւ ձեր ուշադրությանն ենք ներկայացնում Ռոմարիոյի տված հարցազրույցը:

– Դուք մի առիթով հայտարարեցիք. «Մեկնայի մահից հետո Բրազիլիան որբացել է: Այժմ ես կդառնամ նրա նոր թագավորը ...»

– Ընկերներիս հետ ես Բրազիլիային վերադարձրի աշխարհի գավաթը: Մեր ֆուտբոլասերները դրան սպասում էին 24 տարի: Բնական է, որ ինձ այժմ համարում են բրազիլական սպորտի խորհրդանիշը: Սակայն երբեք չեմ մտածել, որ կարող եմ զբաղեցնել Այերտոնի տեղը: Բոլորիս համար նա անմահ է:

– Ձեր հոր ազատագրման պահին, որն առեւանգվել էր եւ հետո Ռիո դե Ժանեյրոյի ոստիկանության կողմից ազատվել չեմպիոնների լիգայի եզրափակիչ խաղից քիչ առաջ, դուք հայտարարեցիք, որ պարտք եք ձեր ժողովրդին: Այդ պարտքը ինչպես պետք է վերադարձնեիք:

– Այն արդեն վճարված է: Ես խոստացել էի, որ մեր հավաքականը կշահի աշխարհի գավաթը: Մենք դա կատարեցինք:

– Հաղթանակը կարեւո՞ր էր բրազիլացիների համար:

– Ֆուտբոլասերներից շատերն արդեն չէին հավատում, որ մենք ընդունակ ենք դրան: Այժմ նրանք գիտեն, որ իրենք մեծ թիմ ունեն:

– Ինչի՞ մասին էիք մտածում, երբ ձեր ձեռքում պահում էիք աշխարհի գավաթը:

– Ամեն ինչի մասին միանգամից. ընտանիքիս, բարեկամներիս մասին: Իհարկե, դա երջանկություն էր:

– Աշխարհի գավաթի հաջորդ խաղարկությունը կանցնի 1998 թվականին Ֆրանսիայում: Դուք նորի՞ց կմասնակցեք դրան:

– Ոչ: Սակայն վստահ եմ, որ Բրազիլիան դրակաս ուժեղ թիմ չի ունենա, քան 1994-ին:

– Ավարտիայում խաղալու՞ եք:

– Հոսում եմ:

– Անցյալ ամառը դուք բավականին երկարաձգեցիք ձեր արձակուրդները: Բարսելոն վերադառնալը ձեզ համար դյուրին չէր: Ասում են, թիմում ընկերներն եք մարզիչ Կրոյիֆի հետ ձեր փոխհարաբերությունները փչացել էին:

– Այնտեղ խնդիր չեմ ունեցել: Իրոք, Կրոյիֆն ինձ հետ զրուցեց, եւ ես ստիպված էի վճարել 10 միլիոն պեսետ (մոտ 90 հազար դոլար): Բա-

ցի այդ, ես ստիպված էի ամեն առավոտ եռանդուն կերպով մարզվել երկու շաբաթվա ընթացքում: Դրանով ամեն ինչ ավարտվեց:

– Այնուամենայնիվ որոշեցիք բնակվել Սիթջում Բարսելոնից 40 կմ հեռու, կարծես ցանկանում էիք «փախչել» ակումբից եւ թիմի խաղընկերներից:

– Ես ուղղակի լավ էի զգում այնտեղ: Սիթջում բրազիլացի երեք բարեկամ ունեմ: Դա բոլորովին էլ չի վկայում այն մասին, որ ես ձգտում էի հեռանալ թիմից:

– Դուք խաչակնքում եք, երբ գոլ եք խփում, ինչպես նաեւ երբ այդպիսի հնարավորությունը բաց եք թողնում: Դուք հավատացյա՞լ եք:

– Աստծուն հավատում եմ ամբողջ ոգով եւ նրան մեծապես երախտապարտ եմ լինում իմ յուրաքանչյուր ակտիվ գործողությունից հետո կարեւոր չէ, դա բերում է դարպասի գրավման, թե ոչ:

– Դուք ոչ միայն կրոնապաշտ եք, այլ նաեւ սիրում եք զվարճանալ ...

– Անշուշտ: Պարել, զրուցել բարեկամներիս հետ, բիլիարդ խաղալ այս բոլորն ինձ անհրաժեշտ է: Առանց դրան ես ինձ իմ տեսակում չեմ զգում: Խնդիրն այն է, որ երբ երեկոյան ինչ-որ տեղ եմ գնում, ապա բոլորը չգիտես ինչու կարծում են, որ անպայման պետք է խմեմ: Ես ոգելից խմիչքներ չեմ օգտագործում եւ ինձ լիովին հաշիվ եմ տալիս, թե ինչ եմ անում: Չէ որ ես պրոֆեսիոնալ եմ:

– Կրոյիֆը երբեք չի՞ խառնվել ձեր գործերին:

– Ոչ: Նա ինձնից պահանջում էր միայն լավ խաղալ:

– Այնուամենայնիվ ձեր մասին խոսում են որպես զվարճասերի:

– Ինձ չի հետաքրքրում, թե իմ մասին ինչ են շաղակրատում: Ես իմ գինը լավ գիտեմ: Իհարկե, միգուցե ինչ-որ մեկին նաեւ անհամակրելի եմ, սակայն դա կարելի է ասել նաեւ յուրաքանչյուր այլ խաղացողի մասին:

– Դուք այդպես սառը եւ զուսպ եք արձագանքում բոլորի՞ մասին ...

– Ես դրանով պարտական եմ Եւրոպայում անցկացրած տարիներիս: Այնուամենայնիվ, այստեղ մարդիկ սրտառուչ չեն: Նրանց միջեւ չկան այնպիսի ջերմ բարեկամական հարաբերություններ, ինչպես Բրազիլիայում:

– Ձեր ազդեցությունը «Բարսելոնի» խաղի վրա կապված էր մրցաշարի կարեւորությունի՞ց:

– Ես մեծապես խփում եմ անհրաժեշտ գոլերն անհրաժեշտ մրցաշարերում: Մեծ խաղացողները հենց պատասխանատու խաղերում պիտի առաջացնեն, որ ամենամեծն են: Ես մեծապես այժմ էի ընկնում հենց այդպիսի խաղերում: Վստահ եմ, որ դեռ շատ գոլեր կխփեմ:

ԱՊՀ ԳԱՎԱԹ

«Շիրակը» տուն է վերադառնում լավ տրամադրությամբ

Մոսկվայում շարունակվող ԱՊՀ երկրների չեմպիոնների գավաթի երրորդ խաղարկությունում ավարտվեցին խմբային մրցաշարերը, եւ հայտնի դարձան կիսաեզրափակիչի մասնակիցները:

Առաջին խմբում, ինչպես եւ ենթադրվում էր, հաջողությունն ուղեկցեց Ռուսաստանի եռակի չեմպիոն Մոսկվայի «Սպարտակին», որը վերջին տուրում Վիլնյուսի «Ժալգիրիսի» հետ մրցավեճում կարող էր բավարարվել նույնիսկ ոչ-ոքի արդյունքով: Սակայն սպարտակցիները, հավատարիմ մնալով իրենց հարձակողական խաղաոճին, Լիտվայի չեմպիոնին հաղթեցին 4-1 հաշվով: Երկրորդ խմբում առաջին տեղը գրավեց Ռիգայի «Սկոնտո» թիմը, որը նույնպես 4-1 հաշվով խմբային մրցաշարի վերջին տուրում առավելության հասավ Կիրգիզստանի չեմպիոն «Կանտ Օյլ» թիմի նկատմամբ: Լատվիայի չեմպիոնի նման հաջողությունը պատահական համարել չի կարելի, քանի որ ժամանակին առումով մերձբալթյան ֆուտբոլը, շուտ անդամագրվելով ՖԻՖԱ-ին եւ ՈՒԵՖԱ-ին, երկու տարով առաջ է անցել նախկին ԽՍՀՄ մյուս հանրապետություններից: Իսկ փլուզման եզրին հայտնված հանրապետությունների համար ժամանակը որոշիչ է: Երրորդ խմբում դեռ վերջին տուրից առաջ առաջին տեղն ապահովել էր մրցաշարում վերելքով հանդես եկող ու գեղեցիկ խաղ ցուցադրող Թբիլիսիի «Դինամոն»: Այս խմբում ընդգրկված Ռուսաստանի օլիմպիական հավաքականը, չնայած վերջին տուրում 2-1 հաշվով հաղթեց Քիշնեւի «Զիմբրուին», այնուամենայնիվ բավարարվեց երկրորդ տեղով: Չորրորդ խմբում էլ հաղթողը որոշվել էր ժամկետից շուտ: Այդ պատվին արժանացել էր Ուկրաինայի փոխչեմպիոն Դոնեցկի «Շախտյորը»: Բայց ուկրաինացի ֆուտբոլիստները հաղթանակ տոնեցին նաեւ վերջին տուրում, այս անգամ 1-0 հաշվով առավելության հասնելով Տալլինի «Ֆլորայի» նկատմամբ: Փաստորեն, չորրորդ խմբում հաղթողը որոշվեց առաջին տուրում կայացած «Շախտյոր»-«Շիրակ» մրցավեճում: Նորից հիշեցնենք, որ համառ ու անզիջում պայքարում անցած խաղում, որի հաշիվը բացեցին գյումրեցի ֆուտբոլիստները (Արթուր Պետրոսյան), 2-1 հաշվով հաղթեցին ուկրաինացիները: Առաջին անհաջողությունից Հայաստանի չեմպիոնն այնուամենայնիվ չընկճվեց: Հաջորդ երկու հանդիպումները «Շիրակն» անցկացրեց վերելքով եւ հաղթեց մրցակիցներին: Երկրորդ տուրում 1-0 հաշվով առավելության հասավ Տալլինի «Ֆլորայի» նկատմամբ, իսկ երրորդ տուրում 4-2 հաշվով հաղթեց Ուզբեկստանի չեմպիոն Բուխարայի «Նավրուզանին»: «Շիրակը», վաստակելով 6 միավոր, խմբում գրավեց 2-րդ տեղը, սակայն հրաժեշտ տվեց մրցաշարին եւ այսօր վերադառնում է տուն: Բոլոր դեպքերում, մեր չեմպիոնի ելույթը պետք է հաջող համարել, եթե համեմատելու լինենք նմանատիպ նախորդ երկու մրցաշարերում ՀՄԸՄ-ի եւ «Արարատի» ելույթների հետ: Այսպիսով, այսօր կիսաեզրափակիչներում մրցելու են Մոսկվայի «Սպարտակն» ու Ռիգայի «Սկոնտոն», Թբիլիսիի «Դինամոն» ու Դոնեցկի «Շախտյորը»: Հիշեցնենք, որ նախորդ երկու մրցաշարերում հաղթել է Մոսկվայի «Սպարտակը»: Իսկ Թբիլիսիի «Դինամոն» անցյալ խաղարկությունում դուրս է եկել եզրափակիչ:

2-րդ խմբի ամփոփիչ աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Շախտյոր	3	3	0	0	8-3	9
2. Շիրակ	3	2	0	1	6-4	6
3. Նավրուզան	3	1	0	2	6-10	3
4. Ֆլորա	3	0	0	3	1-4	0

ՇԱԽՄԱՏ

Օլիմպիադան լավ մակարդակով

Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը հրամանագիր է ստորագրել 1996 թ. սեպտեմբեր-հոկտեմբեր ամիսներին Երեւանում շախմատի աշխարհի օլիմպիադան եւ ՖԻԴԵ-ի կոնգրեսը նախապատրաստելու եւ անցկացնելու միջոցառումների մասին: Շախմատի օլիմպիադան եւ ՖԻԴԵ-ի կոնգրեսն անհրաժեշտ մակարդակով անցկացնելու համար ստեղծվել է հոգաբարձուների խորհուրդ, որը գլխավորելու է Հայաստանի Հանրապետության պետական նախարար Արմենակ Ղազարյանը: Հայաստանի կառավարությանը հանձնարարված է ստեղծել կազմակերպչական կոմիտե շախմատային օլիմպիադան եւ ՖԻԴԵ-ի կոնգրեսն անցկացնելու համար:

Առջեւում «անհայտ» գրոսմայստերն է

Հայֆայի միջազգային մրցաշարի երկրորդ տուրի բոլոր պարտիաների ավարտից հետո առաջատարներին՝ Վլադիմիր Հակոբյանին, Սերգեյ Դոլմատովին եւ Արոն Գրինֆելդին միացան եւս երկու իսրայելցի գրոսմայստերներ՝ Լեւ Պսախիսը եւ Իոնա Կոսաշվիլին: Ընդ որում, եթե նրանցից առաջինի անունը հայտնի է բոլորին, ապա 24-ամյա վրացական հրեան, թեեւ կրում է բարձր գույն կոչում, բայց շախմատի սիրահարների կողմից առանձնապես ճանաչված չէ: Հեշտ է, որ երրորդ տուրում առաջատարներից միայն Կոսաշվիլուն հաջողվեց տանել նոր հաղթանակ, եւ նա 2,5 միավորով սկսեց միանձնյա գլխավորել աղյուսակը: Օրվա կենտրոնական հանդիպումը՝ Հակոբյանի եւ Պսախիսի միջեւ, ավարտվեց խաղաղ արդյունքով: Այժմ երեւանցի գրոսմայստերը Պսախիսի եւ Դոլմատովի հետ բաժանում է երկրորդ-չորրորդ տեղերը:

Գ. Հ.

Խաղացված է համաշխարհային օլիմպիադայում
ԼՈՒԿԵՑ-ՄԻՆԱՍՅԱՆ
(Նոր Զելանդիա) (Հայաստան)

1. d4 Զf6 2. c4 c5 3. d5 g6 4. Զc3 Փg7 5. e4 d6 6. Զf3 0-0 7. Փg5 e6 8. Զd2 h6 9. Փh4 Նe8 10. Փe2 Փd7 11. 0-0 Թc8 12. h3 a6 13. a4 e5 14. Նb1 a5 15. Զb5 Փ:b5 16. cb Թc7 17. Թc2 Զbd7 18. Զc4 Զh7 19. Փd3 Զb6 20. Զe3 h5 21. b3 Փh6 22. Թe2 Զd7 23. Զc4 b6 24. Աh1 Աg7 25. Թb2 f6 26. Նbe1 Նf8 27. Փg3 Նae8 28. Փh2 h4 29. f3 Փf4 30. Թf2 g5 31. Թc2 Նh8 32. Փ:f4 gf 33. Նf2 Նhg8 34. Աh2 Աh6 35. Նa1 Նg3 36. Փf1 Նeg8 37. Նe1 Զg5 38. Թe2 Զf8 39. Թd1 Աh7 40. Փd3 Զ:h3 41. gh Թg7 42. Փf1 Նg1, 0:1

ՀԱՄԱՍԻՐԱՆԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐ

Անհաջողություններ անհատականում

Իրանի Իսլամական Հանրապետության հեղափոխության 16-րդ տարելիցին նվիրված համաիրանական խաղերի ծրագրով ավարտվեցին սեղանի թենիսի մրցումները: «Ազգն» արդեն գրել է, որ թիմային հաշվարկով Հայաստանի հավաքականը գրավել է մրցանակային 3-րդ տեղը: Եզրափակչում հանդիպել են Իրանի եւ Չինաստանի հավաքականները: Ինչպես եւ ենթադրվում էր, հաղթեցին աշխարհում մեծ հեղինակություն վայելող չին թենիսիստները, որոնք առավելության հասան 3-0 հաշվով: Մենախաղերում Հայաստանի թենիսիստները հաջողությունների չհասան: Առաջին երեք փուլերը կարողացան հաղթահարել միայն Հայաստանի չեմպիոն Բագրատ Նիգմաչյանը եւ Վահրամ Միքայելյանը, որոնք այնուամենայնիվ ասպարեզը թողեցին 1/16-րդ եզրափակիչում: Ընդ որում Նիգմաչյանն անհաջողության մատնվեց չին թենիսիստի հետ մրցախաղում: Չեմպիոնի կոչումը նվաճեց Իրանի հավաքականի անդամ Էբեշամզադեն, որը եզրափակիչում իր հայրենակիցների բուռն աջակցությամբ կարողացավ հաղթանակ կորզել Չինաստանի ներկայացուցչի նկատմամբ, որին առաջին երկու փուլից հետո զիջում էր 0-2 հաշվով: Իրանցի թենիսիստի հաջողությունը մանավանդ չինացիների ֆոնի վրա սեղանի թենիսի մրցաշարի ամենամեծ անակնկալն էր:

ԱՆԳԼԻԱ

Էրիկ Կանտոնան որակազրկվեց մինչեւ մրցաշրջանի վերջը

Չորրորդ մրցաշրջանն է, ինչ անգլիական թիմերում հանդես է գալիս Ֆրանսիայի հավաքականի ավագ Էրիկ Կանտոնան: Նախորդ երեք մրցաշրջաններում նա նախ «Լիդսի», ապա երկու անգամ «Մանչեսթեր Յունայթեդի» կազմում դարձավ Անգլիայի չեմպիոն: Էրիկ Կանտոնան մեծ հեղինակություն է ձեռք բերել Անգլիայում: Նրա մասին ֆիլմեր են նկարահանվում, երգեր հորինվում: Ցավոք, վերջին միջադեպը զգալիորեն գցեց նրա հմիջը: Անգլիայի առաջնության «Մանչեսթերի» հերթական խաղից հետո Էրիկ Կանտոնան հենց մարզադաշտում կռվեց ֆուտբոլասերներից մեկի հետ: «Մանչեսթերը» տարարյուն ֆուտբոլիստին որակազրկեց մինչեւ մրցաշրջանի վերջը, զգուշացնելով, որ նման բան կրկնվելու դեպքում պայմանագիրը կխզվի: Նույն թիմում հանդես եկող Ռուսաստանի հավաքականի խաղացող Անդրեյ Կանչելսկիսը վնասվածք է ստացել:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Հայ գեղասահորդը Եւրոպայի առաջնությունում

Գերմանիայի Դորտմունդ քաղաքում մեկնարկած գեղասահքի Եւրոպայի առաջնությունում պարային զույգերի պարտադիր ծրագրից հետո առջեւում է ֆրանսիական Սոֆի Մանյոտ-Պասկալ Լավանշի երկյակը: Այդ մարզաձեւի Ռուսաստանի Անժելիկա Կռիլովա-Օլեգ Օվսյաննիկով ուժեղագույն զույգն առայժմ երրորդ տեղում է:

Պարային զույգերի մրցությունում Ռուսաստանը ներկայացնում է նաեւ հայազգի Վազգեն Ազրոյանը, որն ընկերակցում է Ելենա Կուստարովային: Նրանք պարտադիր ծրագրից հետո համեստ դիրք ունեն՝ զբաղեցնում են 15-րդ տեղը: Զուգասահերում իրենց ելույթները անհաջող են սկսել աշխարհի չեմպիոններ Եվգենիա Շիշկովան եւ Վադիմ Նաումովը (Ռուսաստան), որոնք պարտադիր ծրագրից հետո զիջում են Ռադկի Կավանեկ-Ռենե Նովոտնի (Չեխիա) եւ Նինոյի Բիցի-Ինգո Ստոյեր (Գերմանիա) զույգերին: Տղամարդկանց մենասահերում առաջատարն է Էլվիս Ստոյկոն:

Բաժինը վարում է
ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **Օրվա հետքով**

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Ճտերն աշնանն են հաշվում, իսկ հիմա դեռ ձմեռ է

Սկիզբը էջ 1

Եւս մի կարեւոր հանգամանք: Հայտնի է, որ արդեն իսկ գոյություն ունի մի փաստաթուղթ (պայմանականորեն այն անվանենք «համաձայնեցված հիմք»), որում նշված են առանցքային հիմնախնդիրներն ու դրույթները, որոնց նկատմամբ կողմերը համաձայնվել են: Սակայն ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահներն առայժմ գերադասում են գաղտնի պահել այդ փաստաթուղթը: Իսկ ինչպիսի՞ն կարող են լինել համատեղ այս միջնորդական ջանքերի արդյունքները: Ըստ պրն. Կազիմիրովի, «Ճտերն աշնանն են հաշվում, իսկ հիմա դեռ խոր ձմեռ է»: Իսկ սա նշանակում է, որ դեռեւս վաղ է խոսելը եւ վերջնական խաղաղության համաձայնագրի, եւ միջազգային ուժերի տեղաբաշխման մասին: Ի դեպ, այն հարցին, թե ինչպե՞ս կարող է անդրադառնալ միջնորդական ջանքերի վրա այն փաստը, որ Լեռնային Ղարաբաղն այսօր ունի նախագահ, պրն. Քյուրները պատասխանեց դիվանագիտորեն՝ «Համենայն դեպս, մենք Ռոբերտ Քոչարյանի հետ հանդիպեցինք նույն կարգավիճակով, ինչ նախորդ անգամ՝ որպես Լեռնային Ղարաբաղի ղեկավարներ: Ավելի պաշտոնական ճանաչման լիազորություն ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը պարզապես չունի»:

Եւ այսպես, երբ ամփոփելու լինենք միջնորդական առաքելության ներկա փուլի արդյունքները, կարելի է արձանագրել թերեւս միայն մի բան. բոլոր այն տարաձայնությունները, որոնց նախկինում բախվում էին միջնորդներն առանձին-առանձին, այժմ բախվելու են միասին: Իսկ բուն հիմնախնդիրների առումով (Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակ, Լաչինի միջանցք, փախստականների վերադարձ եւ այլն) առայժմ առաջխաղացում չկա, կամ արդյունքները գաղտնի են պահվում: Պարզ է միայն, որ սպասվում է բանակցությունների նոր մարաթոն:

ԵՐԵՎԱՆ

Հայ-վրացական կապերի ամրապնդման նոր փորձ

ԱՐՄԵՆ ԲՈՒՆԻԱԹՅԱՆ

Երեկ երեկոյան ՀՀՇ վարչության շենքում ՀՀՇ-ի եւ Վրաստանի քաղաքացիների միության միջեւ ստորագրվեց համաձայնագիր համագործակցության վերաբերյալ: Համաձայնագրի նպատակը, ինչպես նշված է փաստաթղթում, ոչ միայն երկկողմ քաղաքական շփումների եւ հայ-վրացական հարաբերությունների ամրապնդումն է, այլեւ փորձի փոխանակումը, միջազգային քաղաքական, տնտեսական, մշակութային կապերի խորացումը եւ այլն: Թե ինչ է դա նշանակում գործնականում, երեկ կայացած մամուլի ասուլիսում մեկնաբանեց Վրաստանի քաղաքացիների միության գլխավոր քարտուղար Զուրաբ Ժվանիան, ըստ որի իրենց նպատակն է ոչ միայն հասնել երկու երկրների միջեւ տնտեսական սերտ հարաբերությունների, այլեւ նույնիսկ տնտեսության որոշ ճյուղերի ինտեգրացման (էներգետիկա, ծանր արդյունաբերություն եւ այլն) եւ ռազմական կապերի ամրապնդման ուղիով:

Նախատեսվում է նաեւ Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ ստեղծել սահմանային առեւտրի գոտի: Իսկ որպես համագործակցության առաջին քայլ, ենթադրվում է Վրաստանում անցկացնել հայկական մշակույթի օրեր: Սակայն արդեն հիմա այն կարծիքը կա, թե պետք է ընդլայնել ծրագիրը եւ ընդգրկել նաեւ գործարար մարդկանց: Ինչեւէ: Բնականաբար, երբ խոսք է գնում հայ-վրացական հարաբերությունների մասին, առաջին պլան է մղվում Վրաստանի տարածքով Հայաստան մեկնող հաղորդակցության ուղիների հարցը: Այդ առթիվ պրն. Ժվանիան տեղեկացրեց, թե վերջին 2-3 տարիների ընթացքում Վրաստանում իրավիճակն իսկապես անկառավարելի էր, բայց ներկայումս ակտիվ պայքար է տարվում հանցագործ խմբավորումների դեմ (վերջերս ձերբակալվել է 120 մարդ), եւ հույս կա, թե այս տարի վիճակն ավելի լավ կլինի: Իրենց հերթին վրացի լրագրողները փորձեցին ՀՀՇ վարչության նախագահ Տեր Հուսիկ Լազարյանից տեղեկանալ, թե ինչպես է Հայաստանում ընթանում պայքարը կազմակերպված հանցագործության դեմ: Պրն. Լազարյանը տեղեկացրեց, թե կազմակերպված հանցագործության դեմ արդյունավետ պայքարի համար անհրաժեշտ է ընտրությունների մասին օրենք, ժողովրդավարության ամրապնդում (որպեսզի հանցագործ կառույցները չկարողանան թափանցել իշխանության օղակները), համապատասխան օրենսդրական դաշտ եւ այլն:

Անկասկած, երկու իշխող կուսակցությունների համագործակցությունը նաեւ փորձի փոխանակման նպատակ ունի, մանավանդ որ այս տարին ընտրական տարի է նաեւ Վրաստանի համար: Իսկ Վրաստանում հայկական օրերի անցկացումն, անշուշտ, մեծ նշանակություն կունենա այն առումով, որ Վրաստանի կես միլիոնանոց հայ համայնքը զգալի ուժ է ընտրություններում: Հուսանք, որ ստորագրված համաձայնագիրը իսկապես կնպաստի հայ-վրացական կապերի ամրապնդմանը, մանավանդ որ առաջիկայում Հայաստանում կբացվի Վրաստանի դեսպանատուն: Ի դեպ, արդեն հայտնի է, որ Հայաստանում Վրաստանի դեսպան է նշանակվել անվանի հայագետ Գեորգի Բաղումիձեն:

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔ

Տաքսիստները գործադուլ են անում

ՅՈՒՐԻ ՍԱՀԱԿՅԱՆ

Ի՞նչ դեր ունի տաքսի մեքենան տրանսպորտային մեր դժվարին կյանքում. վարորդների վկայությամբ, օրական սպասարկում են 1-3, հաճախ էլ ոչ մի ուղեւորի:

Ավտոմեքենաները կանոնավոր շարված էին իրենց տեղերում, իսկ վարորդները ծխում էին, զրուցում ու վիճում: «Հունվարի 17-ից չենք աշխատում, ավելի ճիշտ, ստիպեցին չաշխատել», բացատրեց վարորդ Սուրիկ Արաղյանը, «չեն աշխատում նաեւ մյուս երկու տաքսամոտորային ձեռնարկությունները»: Մայրաքաղաքի թիվ 3 տաքսամոտորային ավտոձեռնարկության վարորդներ Արշավիր Սողոմոնյանի, Գեղամ Բաբայանի եւ մյուսների ասելով 91-ի օգոստոսից նախարարությունն առաջարկեց «մեր միջոցներով վերանորոգել, կարգի բերել մեքենաները, լցնել բենզին ու յուղ եւ աշխատել. մեկ կմ-ի համար պետությանը մուծելով 1, որոշ ժամանակ անց 2, 5, իսկ այժմ 10, 20 դրամ»: Նրանց ասելով, վերջին բարձրացումը կատարվել է «առանց ինչով արդարացված» պայմանով: «Հանրապետական գործադուլը» առաջացել է 1 կմ-ի համար 75 դրամ մուծելու պահանջից: Վարորդները ժողով են արել եւ խնդրել վերադաս մարմիններին թույլ տալ աշխատել նախկին եղանակով, մինչեւ սեփականաշնորհման գործընթացի ավարտը: Հանրապետության սեփականաշնորհման եւ ապապետականացման պետական հանձնաժողովի անդամ Աշոտ Խաչատրյանը ասաց, որ «վարորդները ցանկանում են վերցնել իրենց մեքենաները, իսկ այդ պահանջի մեջ չենք տեղավորվում»: Նա հայտնեց, որ նախորդ շաբաթվա վերջից նորից վերանայվել է վիճակը (վարորդ դառնալու ենթակա մեքենաներ կան, շինություններ եւ այլն), պետք է ձեռնարկությունները լուծարվեն, բայց առաջ վաճառվեն: Հանձնաժողովի անդամը ասաց, որ այս շաբաթվա ընթացքում «կլուծվի հարցը, կստեղծվեն հանձնաժողովներ՝ վարորդների մասնակցությամբ: Միանգամից դժվար է»: Բացի այդ 3-ից, կսեփականաշնորհվեն նաեւ Գյումրիի եւ Վաղարշապատի բեռնատար ավտոձեռնարկությունները. «1-1,5 ամիս հետո կներկայացնենք կատարվածը»: Տրանսպորտի եւ հաղորդակցության նախարարության ուղեւորների տեղափոխման վարչության պետ Ժիրայր Սարգսյանը ասաց, որ տաքսամոտորային հավաքակայանները «ոչինչ չեն աշխատում», որ սեփականաշնորհումը 1-2 ամսվա գործ չէ, որ 1 կմ-ի համար նախատեսվում է 150 դրամ եւ դրա կեսը հանելուց հետո (դատարկ վազք եւ այլն) 75 դրամ պետք է մուծել պետությանը. «Մինչ այդ հայտնի չէր գինը, պայմանագրային էր, եւ թույլ էր տրվում կամայականություն: Օրինական տեսք ենք տալիս եւ կարգավորում մտցնում, որը կապ չունի սեփականաշնորհման հետ»: Երբ եւ ինչպես կավարտվի տաքսամոտորայինների «հարկադիր գործադուլը», հայտնի չէ, իսկ մինչ այդ, նրանց հաշվումներով, պարապուրդի ընթացքում պետությունը չի ստացել ավելի քան 3 մլն 600 հազար դրամ, մյուս կողմից «տասնյակ տներ փակված երեխաներ կան» (վարորդների խոսքն է):

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հրադադար Պերուի եւ Էկվադորի միջեւ

ՌԻՈ ԴԵ ԺԱՆԵՅՐՈ, 1 ՓԵՏՐՎԱՐ. WSJ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Էկվադորն ու Պերուն հայտարարեցին, թե ընդունում են Արգենտինայի, Բրազիլիայի, ԱՄՆ-ի, Չիլիի միջնորդական ջանքերի շնորհիվ ձեռք բերված կրակի դադարեցման համաձայնությունը, որը վերջ է տալիս նրանց միջեւ շուրջ 10 օր շարունակվող զինված կոնֆլիկտին, որի հետեւանքով սպանվել է ավելի քան 50 մարդ: Այնուամենայնիվ, անկախ աղբյուրներ հաղորդեցին, որ հակառակ հրադադարի համաձայնությանը, Պերուն զորք է կուտակում ջունգլիներում հարուստ ընդերքով վիճելի տարածքի իր կողմում: Հիշեցնենք, որ վերոհիշյալ միջնորդ երկրները հանդիսանում են երաշխավորները 1942 թվականին ստորագրված Ռիո դե Ժանեյրոյի արձանագրության, որով վերջ տրվեց Էկվադորի եւ Պերուի միջեւ լայնածիր պատերազմին, որի ընթացքում Էկվադորը կորցրել էր շուրջ 200 հազար քմ տարածք:

Մակեդոնացու դամբարանը գտնվե՞ց

ԱԹԵՆՔ, 1 ՓԵՏՐՎԱՐ. WSJ: Հույն հնէաբանները հայտարարեցին, թե իրենց արշավախմբին հաջողվել է հայտնաբերել Ալեքսանդր Մակեդոնացու դամբարանը Եգիպտոսի Արեւմտյան անապատում: Այնուհանդերձ, գիտնականները հայտնեցին, թե հավելյալ տեղեկություններ են պետք Մակեդոնացու գերեզմանն ամբողջությամբ ուսումնասիրելու համար:

ԳՆՈՒՄ ԵՄ

Մեկ սենյականոց բնակարան քաղաքի կենտրոնում կամ մետրոյի «Բարեկամություն» եւ «Սասունցի Դավիթ» կայարանների շրջակայքում:
Զանգահարել՝ 581841, 637166:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ազգային համաձայնության դաշինքի հանրահավաքը տեղի կունենա փետրվարի 3-ին, ժամը 15-ին, Ազատության հրապարակում, «բողոքի ձայն բարձրացնելու երկիրն ավերող վարչախմբի դեմ», ինչպես ասվում է այդ առիթով տարածված թռուցիկում:

VICTORIA
concern

«Վիկտորիա» կոնցեռնը սննդամթերքի մեծածախ վաճառքի կազմակերպման համար հանրապետության քաղաքներում եւ շրջկենտրոններում ստեղծում է մշտական ներկայացուցչություններ:

Աշխատանքային պայմաններին ծանոթանալու համար զանգահարել 58-39-96, 52-49-68, ամեն օր ժամը 10.00-17.00, բացի կիրակի օրերից:

COMPANY

«ԱՅԲԵՐԳ» ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է

բեռների ավիափոխադրում

ԵՐԵՎԱՆ - ՄՈՍԿՎԱ

(ԻԼ-76ՏԴ ինքնաթիռով, Չկալովսկի օդանավակայան)

- Մատչելի գներ
- Վճարումը՝ ցանկացած ձեւով
- Կանոնավոր չվերթեր
- Բեռնման ժամանակը՝ 6 ժամ

Հնարավոր է հումքի, սարքավորումների, նավթամթերքների, արդյունաբերական ապրանքների պայմանագրային առաքում ԱՊՀ և արտասահմանյան երկրներից:

Հանրապետության հր., Միությունների տուն, 3-րդ հարկ, սեն. 32

☎ 520531, 560633, 565095

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՒՄ Է

- Երկհարկանի սեփական տուն, Նորակառույց, քարից Հացեն՝ f. Եղվարդ, ընդհանուր մակերեսը՝ 286 մ², հողամաս՝ 1000 մ²
- Եռահարկ սեփական տուն, քարից, որի 1-ին հարկը բնակելի է, իսկ 2-րդ եւ 3-րդ հարկերը հարմարեցված են արտադրության համար, ընդհանուր մակերեսը 750 մ², հողամաս 352 մ²: Հացեն Պ. Տիչինայի փող.

Զանգահարել Տոռոզյան Արմենին 564321

ՎԵՐՏԵՔՍ

Դ·Ե·Ղ·Ի·Ն Է·Ջ·Ե·Ր
եւ
Բ·Ի·Զ·Ն·Ե·Ս·Ի Ս·Պ·Ի·Տ·Ա·Կ Է·Ջ·Ե·Ր

ՄԱՍՈՒՆ ՏԱՐԱԾՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԻՄՆԱՐԿ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԵՎ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԱՐԴԿԱՆՑ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է «ՎԵՐՏԵՔՍ. ԴԵՂԻՆ ԷՋԵՐ ԵՎ ԲԻԶՆԵՍԻ ՍՊԻՏԱԿ ԷՋԵՐ» ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔԸ: ԱՅՆ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ԲՈԼՈՐ ԿԵՏԵՐՈՒՄ:

VERTEX

Y·E·L·L·O·W P·A·G·E·S
&
B·U·S·I·N·E·S·S W·H·I·T·E P·A·G·E·S

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան. Երեւան 23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149. Թողարկ 1967 Տպաքանակը՝ 5000 · Ստորագրված է տպագրության՝ 1. 02. 1995 Գինը՝ 40 դրամ

digitised by A.R.A.R.@